

LAISVĖ--LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse valstijose

Metam prenumerata:
Jungtinės Valstijos \$8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) 9.00
Kanadoje 9.00
Kultur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States

110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827-1828
PRICE 5c A COPY

No. 210

Šeštadi., Spalio (Oct.) 24, 1953 Richmond Hill 19, N. Y.

Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji.

KRISLAI

Kiuboje.
"National Guardian."
Prūseika apie Petrikienę.
Atsisako paleisti.
Rašo R. Mizava

New York Timeso korespondentas Havanae, Herbert L. Matthews, rašo: Kiubos prezidentas Batista dar nenusisprendė, kaip jis turės šalį valdyti: diktatorinėmis priemonėmis ar demokratiškai.

Šio metu, kaip žinia, Kiuboje viešpatuoja žiauri reakcija, kuriai vadovauja diktatorius Batista. Jis pasigrobi prezidento vietą smurtu, panašiai, kaip Smitona 1926 m.

Daug anti-fasistų Batista sukūso į kalėjimus. Darbinikiška spauda uždara, o visai einančiai spaudai, uždejo griežta cenzūra.

Kiubos pramonė ir žemė yra Wall stryto kontrolėje. O kas kontroliuoja pramonę ir prekybą (bankus), tas kontroliuoja ir valdžią. Todėl, atrodo, jog Batista darys taip, kaip jam įsakys Wall stryto bosai.

Svarbu pabrėžti tai, kad Kiubos atstovai Jungtinėse Valstijose, nuolat plepa apie demokratiją, o tuo pačiu metu pačioje Kiuboje tos demokratijos nebėliko nei šešėlio.

Savaitraštis "The National Guardian" šiomis dienomis minėjo savo penkerių metų sukaktį.

Per trumpą savo gyvavimo laikotarpį šis laikraštis atliko didžiulę rolę žmonių švietime. Jo redaktoriai, Cedric Bel-frage, yra persiekijamos valdžia mojosi jį deportuoti Anglijon.

"National Guardian" ragina savo skaitytojus, kad jie pasidomėtų, kad jie surastų naujų savaitraščių skaitytojų.

Laikraštis išeina New York'e. Jo kaina \$3 metams.

L. Prūseika rašo Vilnyje: "Ateinanti nedėdienį New Yorko pirmieji lietuvių pagerbs Katriną Petrikienę.

"Ši energiška moteris per daugelį metų pasižymėjo visuomeniškais darbais. Ji nepavogė ir dabar, nors jos amžius 60 metų.

"Katrina Petrikienė priklauso ne tik New Yorkui, jai gliauli vertina visos Amerikos demokratiniai lietuviai.

"Nepamirškite šia savaitę pasiųsti Petrikienei savo sveikinimą."

Taip, Katrina Petrikienė yra, kaip sako žmonės, "mūsų visu."

"Girdėjome, kad Chicagoje su sveikinimu prisimintė jubilieatį \$25 dovanėle.

Tarybinė spauda skelbia, kad Ukrainoje, tarp Poltavos ir Dikankos, net 119 hektarų užsodinta ertškėčiais.

Kam jie? Iš ertškėčių gamina vitaminus. Odesoje yra vitaminų gamykla, kuri ertškėčius labai vertina. Kaip medžiagą vitaminams.

Vis daugiau fermerių reikalauja, kad pasitrauktų iš agrikultūros sekretoriaus vietos Ezra T. Benson.

Reikalavimas po reikalavi-

Farmeriai ragina pavaryt Bensoną kaip netikusį žemdirbystės sekretorių

Protestuoja, kad Bensonas labai nupuldė farmų produktų kainas

Washington. — Tūkstančiai fermerių iš įvairių valstijų ragina prez. Eisenhowerį pašalinti žemdirbystės sekretorių Ezrą T. Bensoną. Smerkia Bensoną, kad jis taip ilgai neprisirengė parūpinti net šieno badautantiems galvijams plotuose, kurių ganyklas bei pievas nusiaubė ilgoji žiema. Tačiau fermeriai buvo priversti parduoti mėsos trauktis daugybę išalkusių galvijų tikrai po penktą už svarą. Bet gyvulių supiekiotojai ir už sveikus galvijus teduoda fermeriams tikrai po 12 centų už svarą, kuomet sandėliai ir krautuvės vis aukščiau kelia mėsos kainas vartotojams.

Valdžia nežino kur dėti kviečių perviršių, kuriais užversti valdiniai sandėliai. To nepaisant, leidžia įga-

benti šimtus tūkstančių tonų Kanados kviečių, rugių bei kitų grūdų į Jungtines Valstijas.

Farmeriai pradėjo jau busais važiuoti iš Utah bei kitų valstijų į Washingtoną, reikalaudami gelbėti juos nuo grėsiančio bankruto.

Tuo tarpu gi nei prezidentas Eisenhoweris nei jo žemdirbystės sekretorius Bensonas nieko daugiau fermeriams nežada, kaip tik suplanuoti jiems "gerą paramos programą" po naujų metų.

Amerika išleidžia 260 milijonų dol. patrankų šoviniams kas mėnesį

Washington. — Jungtinės Valstijos dabar kas mėnesį pasigamina patrankoms šovinių už 260 milijonų dolerių, apart paprastų kulų, kaip pranešė armijos sekretoriaus pavaduotojas, fabrikantas John Slezak.

Jisai sakė, ginklų ir amunicijos programa šiandien geriau vykdoma, negu bet kada pirmiau amerikiečių istorijoje. Ir vis daugiau amunicijos kraunama į sandėlius.

Anglijos seimas remia smurtą Guianoje

London. — Anglijos seimas 294 balsais prieš 256 užgrynė premjero Churchillio valdžios žygius, padarytus prieš progresyvių valdybą Britiškojoje Guanoje, anglų kolonijoje šiauriniame rytiniame Pietų Amerikos kampe.

Churchillo valdžia privarė ten savo kariuomenės, suspendavo progresyvių ministrų kabinetą bei konstituciją ir laikinai uždarė tautinį Guanos seimą.

Anglijos valdžia pasakojo, kad tokiais veiksmais užkirsto kelią "komunistiniam perversmui" Guanoj.

Izraelis sako, arabų mina nuvertė jo traukinį

Tel Aviv, Izraelio valdžia protestavo paliaubinei Jungtinių Tautų komisijai, kad Jordano arabai užtaisė miną po geležinkelio, o miną sprogdama nuvertė nuo bėgių Izraelio traukinį — dyzelinį įžiną su 13 tuščių prekinių vagonų. Bet, "ant laimės, nė vieno izraeliečio nesužeidė."

Impellitteris visai atsisako kandidatuoti į N. Yorko majorus

New York. — Kuomet teismas atmetė esamojo majoro Impellitterio kandidatūrą į miesto majorus naujai tarnybai, tai buvo kalbama, gal Impellitteris dar kandidatuos nereguliariai — prašys, kad piliečiai pačiose balsavimų vietose įrašytų jo vardą.

Bet ketvirtadienio vakare pats Impellitteris pareiškė, jog nedalyvaus rinkimuose kaip įrašomasis kandidatas.

Sako, "buvau ir būsiu ištikimas demokratas." Taigi suprantama, kad Impellitteris remis pažangesniojo demokrato Wagnerio kandidatūrą į majorus.

Aukštasis valstijos teismas atmetė Impellitterio nuolatinę kandidatūros todel, kad Impellitteris negavo reikalingo skaičiaus teisėtų piliečių parašų savo kandidatūrai paremti.

Jungtinės Valstijos Statys atominę elektros fabriką

Chicago. — Amerikos valdžia statys tokį atominę fabriką, kuris gamins elektros energiją, kaip pranešė Thomas E. Murray, valdinės Atomų Jėgos Komisijos narys.

Jisai sakė elektrinių kompanijų susirinkimui, jog planuojamas atominis fabrikas padarys tiek elektros, kad apšviestų 100,000 gyventojų miestą. Fabrikas išuos dešimtis milijonų dolerių ir, tur būt, taps pastatytas per trejus ar ketverius metus. O už 10 metų nuo šiol, pasak Murray'o, būsią ir daugiau atominę elektros jėgainių.

Valdžia davė Westinghouse Electric korporacijai užsakyti pastatyti atominę elektrinę vienoje vietoje, kur mišrus uranumas perdirbamas tam tikruose pečiuose į sprogstančiąją plutonio medžiagą, vartojamą atom - bomboms. Tuose pečiuose išsivysto didelis karštis.

Tas atominis pečių karštis kaitins garinius katilus, o katilų garas suks mašiną, kuri tad ir gamins elektrą.

Izraelio ištremti arabai "sugulę" paliai jo rubežių

New York. — Syrijoje ir Jordane 800,000 arabų tremtinių yra faktinai sugulę paliai rubežių su Izraeliu, alkani benamiai, trokšdami grįžti į savo namus, iš kurių Izraelis juos išvijo.

Tatai pranešė Danijos generolas Vagn Bennike, paliaubinės Jungtinių Tautų komisijos pirmininkas Palestinoje.

Jisai atkėlė iš Palestinos pagal Jungt. Tautų Saugumo Tarybos pakvietimą, kad raportuotų apie Izraelio kariuomenės kruviną įsiveržimą į Jordano kaimą Kibjā, kur izraeliečiai nužudė 66 civilinius arabus.

Krikščionis demokratas bus vakarų Berlyno majoras

Berlin. — Vakarinio Berlyno seimelis išrinko majoru krikščionį demokratą dr. Walterį Šreiberį vieton rusiojo socialdemokrato majoro Ernsto Reuterio. (Vakarinis Berlynas kontroliuojamas anglų - amerikų.)

Socialdemokratai seimelyje turi daugiau atstovų, negu kuri kita pavienė partija. Bet krikščionys demokratai, susidėję su "laisvaisiais" demokratais, sudarė daugumą balsų ir išrinko Šreiberį.

Wilson nesusikalba su Dullesu apie jankių armiją Europoje

Washington. — Gynybos sekretorius Charles Wilson vieną dieną paskelbė, jog Amerika taip išvystė atominis ginklus, kad jau mažiau reikės amerikonių kariuomenės vakarinėje Europoje.

Tas pranešimas nugašdino francūzių, bijančius vakarinių vokiečių. Kartu jis nugašdino Vakarinę Vokietiją, bijančią Sovietų Sąjungos. Sudrebėjo ir kiti vakarų Europos kraštai. Kas gi juos apgins, jeigu Amerika sumažins ten savo kariuomenės skaičių?

Tad kitą dieną Amerikos valstybės sekretorius John Foster Dulles jau ir ramino vakarines Europos kraštus. Sako, Amerika šiuo laiku dar neplanuoja atšaukti savo pulkus iš vakarų Europos.

Taip nesusikalba vienas su kitu vriausiai po prezidento valdininkai.

Patvirtinta mirties bausmė šiaur. Korėjos išdavikams

Hong Kong. — Anglų korespondentai praneša, kad šiaurinės Korėjos Liaudies Respublikos seimas patvirtino mirties bausmę devyniems buvusiems valdininkams kaip tėvynės išdavikams.

ORAS. — Nešalta ir gal bus lietaus.

Sovietų vyriausybė įsako vis smarkiau gaminti kasdienius reikmenis

Pakelt jų kiekius iki 500 proc. aukščiau, negu 1950 metais

Maskva. — Sovietų ministrų taryba ir Komunistų Partijos komitetas įsakė 1954 metais pagaminti 72 iki kelių šimtų procentų daugiau kasdienio vartojimo dalykų, negu einamasis penkmečio planas buvo nustatęs 1950 metais.

Be to, įsakyta: Dikčiai pagerinti maisto produktų bei kitų reikmenų išvežiojimą ir pristatymą krautuvėms.

Atidaryt 40,000 naujų krautuvinių ir dar 11,000 valgyklų nuo šiol iki 1956 metų.

Maskvos spauda vadina "juokingu" Amerikos planą atomų jėgai kontroliuoti

Maskva. — Sovietų spauda vadina "juokingu" Amerikos planą atomei jėgai kontroliuoti pasaulyje.

Sovietų vyriausybės laikraštis Izviestija rašo:

—Kad Amerika su savo talkininkais atmeta Sovietų pasiūlymus užginti atominis ginklus ir įvesti tikrą tarptautinę atomų jėgos kontrolę, tai Sovietų Sąjunga yra priversta gaminti atominis ir hydrogeninius ginklus sau apsiginti.

Mėnulio jėga užplukdė New Yorko gatves

New York. — Ketvirtadienio rytą, mėnulis pilnatyje būdamas arčiausia žemės, taip pakėlė jūros vandens, kad užplukdė kelias gatves bei namų skelpus paliai Hudson ir East upes pietinėse New Yorko ir Brooklyno dalyse, o taip pat ir New Jersey pusėje. Mėnulis pakėlė vandenį beveik 7 pėdas aukščiau paprasto jūros lygio.

Antplūdis kai kur išvarė ir "sursų" srutas į gatves.

Sovietai mažina savo oro jėgas Rytinėje Vokietijoje

Berlin. — Amerikonai praneša, kad Sovietų Sąjunga ištraukė 100 raketinių savo bombonešių iš rytinės Demokratinės Vokietijos Respublikos. Taigi amerikoni ir anglai Vakarinėje Vokietijoje dabar turės jau daugiau raketinių lėktuvų, negu Sovietai Rytinėje Vokietijoje.

Sovietų Sąjunga pereitą vasarą apleido keturias savo karinių lėktuvų stovyklas Rytinėje Vokietijoje.

Sovietų vyriausybė dabar reikalauja sekančiais procentais padidinti įvairių reikmenų gamybą vieton penkmetinių nustatymų iš 1950 metų:

Pakelti mėsos gamybą 230 procentų iki 1954 metų pabaigos, vieton 90 procentų iki 1955 metų pabaigos, kaip kad buvo nustatyta penkmečio plane.

Sviesto pagaminti 190 procentų daugiau, vieton 70 procentų.

Naminų baldų padaryti 400 procentų daugiau, vieton 300 procentų.

Drabužių pagaminti 240 procentų daugiau, vieton 80 procentų.

Siuvamiųjų mašinų 510 procentų daugiau, vieton 200 proc.

Saldytuvų ir skalbiamųjų mašinų gamybą padidinti 1,000 procentų.

Radio ir televizijos imtuvų 440 procentų, vieton 200 proc.

Pagerinti visus kasdienio vartojimo dalykus.

Potviniai Italijoje pražudė 100 žmonių

Calabria, Italija. — Ilgos smarkios liūtys sukėlė didelių potvynius Kalabrijos provincijoje, pietinėje Italijoje, pražudant bent 100 žmonių.

Potviniai suardė bei nušė daug namų.

Irako valdžia nepriima Johnstono, Eisenhowerio pasiuntinio

Bagdad, Irak. — Irako premjeras Fadi Jamalis sakė Amerikos ambasadoriui, jog neleis Eric'ui Johnstonui, Eisenhowerio pasiuntiniui, atvykti į Iraką.

Arabų šalis Irakas laiko Johnstoną Izraelio šalininku. Premjeras Jamalis priminė, kad Johnstonas yra pirmininko pavaduotojas Palestiniškame Amerikos Krikščionių Komite, o tas komitetas remia Izraelio valstybę.

Amman, Jordan. — Atvykęs prezidento Eisenhowerio pasiuntinys Eric Johnston kalbėjosi su arabiškojo Jordano premjeru Fawzi el-Mulki.

ŽIEMA WYOMINGE

Wyoming valstijos miškuose sniegą audra užklampino 300 metrų giliai. Šaltis buvo 20 laipsnių virš zero.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, JOHN GRIBAS; Sec.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$8.00 Canada and Brazil, per year \$9.00
United States, per 6 months \$4.50 Canada and Brazil, 6 months \$5.00
Queens Co. \$9.00 per year Foreign countries, per year \$10.00
Queens Co. \$5.00 per six mos. Foreign countries, 6 months \$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879.

MALONINGI PONAI,—KAM?

FRANK COSTELLO yra paskilbęs raketierius. Už tai, ką jis požemyje atliko, Costello nebuvo baustas. Jis buvo 18-kai mėnesių įkalinto nubaustas už tai, kad atsisakė senatiniams Kefauverio komitetui liudyti. Costello buvo pasiūstas į Lewisburg kalėjimą.

Sjomis dienomis gerieji ponai suteikė šitam požemio karaliui susimylėjimą.—Costello, atsidėjęs 12-ką mėnesių kalėjime, bus išleistas "ant parolės."

Tolydžio justicijos departamento sekretorius Brownell nubaltino ir senatorių McCarthy. Pastarajam neteks aiškintis, kodėl, kokiuo būdu, jis susidėjo į banką (ketverių metų bėgyje) \$172,000, kuomet jo alga, kaip senatoriaus, tėra tik \$15,000 per metus.

Šitaip gerieji ponai glosto saviškius. Bet kitaip jie glosto darbininkų judėjimo vadovus, veikėjus, intelektualus.

Antaj Seattle, Washington, buvo nubaustas trejiems metams kalėti mokslininkas Dr. Herbert Phillips. Už ką? Už tai, kad jis atsisakė, kai liudijo teisme, išduoti raketininkai, kuriuos žmonės, kaip kuriuos komunistus. Jis atsisakė būti išdaviku.

Beje, kai kurie komunistų vadovai, sėdį kalėjime (nubausti pagal Smitho aktą), taigi padavė apeliaciją, kad jie būtų išleisti "ant parolės," bet tos rūšies ponai, kurie mielai suteikė laisvę požemio karaliui, atsisakė išlaisvinti žnuos,—navydzūnį, buvusį New Yorko miesto tarybos narį Benjamin J. Davis.

Tai yra nedora, tai skandališka.

ATMETE!

AUKŠČIAUSIAS SALIES teismas atsisakė net ir svarstyti International Workers Order apeliaciją.

Kaip žinoma, New Yorko Insurance departamentas nutarė IWO likviduoti,—likviduoti dėl to, kad šitos organizacijos tūli viršininkai galvoia netaip, kaip Insurance departamento viršininkai.

IWO vadovybė kreipėsi į teismą, bet newyorkiškis valstijos teismas užgyrė insurance departamento pasisojimą.

Tuomet IWO kreipėsi į aukščiausią šalies teismą, prašydama, kad jis peržiūrėtų newyorkiškio valstijinio teismo turimą, o peržiūrėjęs, kad ji atleistų. Uždarymas tvirtai finansiniai gyvuojančios fraternalės organizacijos tik dėl to, kad ji politiškai kam nors nepatinka, kerta smūgi organizacijos nariams, kerta smūgi pagrindinėms Amerikos žmonių laisvėms, jų žodžio laisvei.

Deja, teismas praėjusį pirmadienį atsisakė IWO apeliaciją svarstyti.

Organizacijos vadovybė nutarė dar kartą kreiptis į tą patį teismą su prašymu, kad jis apeliaciją svarstyti.

AR SKRIS?

VIENI PRANESIMAI iš Londono sako, jog Anglijos ministrų pirmininkas skris į Maskvą tartis su Malenkovu dėl įvairių tarptautinių nesupratimų išsprendimo. Kiti pranešimai sako: netiesa, jis ten vienas neskris. Sunku pasakyti, kaip bus.

Vieną tačiau reikia suprasti: Churchill, kaip daugiau patyręs politikas ir statesmenas, mato, kad tęsimas šalto karo politikos kerta smūgi Anglijai. Jis nepasitiki ir Eisenhowerio administracija, kuri kai kada pasisako prieš karstąjį karą, tačiau deda pastangas dar ir dar tvirtesniai apsiginklavinimui.

Mums rodo, jog pasitarimams niekad nėra pervėlu. Daug geriau tartis negu kariauti. Pirmiau Stalinas, o vėliau Malenkovas yra pašisakę už tokių pasitarimus. Malenkovas, beie, yra pareiškęs ir pakartojęs: nėra tokio nesupratimo, kurio nebūtų galima išspręsti taikiai, be ginklo, išspręsti derybomis.

Tafto-Hartley įstatymas praktikoje

FEDERALIS teismas, pritaikydamas Tafto-Hartley įstatymą, uždraudė New Yorko ir kitų pagal Atlantą esančių uostų laivakrovėms streikuoti per 80 dienų.

Darbininkai yra priversti dirbti už tiek, kiek samdytojai jiems moka. Jie dirba be atnaujinto kontrakto. Tai yra smūgis organizuotiems darbininkams. Ir ši smūgis samdytojai žada plačiau naudoti ateityje. Kiekvienam aišku, kad nedarbas plėsis, o kai jis plėsis, tai samdytojai, turėdami savo pusėje federalinę vyriausybę, dažniau naudos Tafto-Hartley įstatymą pasmaugimui darbo unių.

Tai numato akylesni darbo unių vadovai ir jie daro visa, kad Tafto-Hartley įstatymas būtų atmetas, o jei ne, tai kad būtų išmesti iš to įstatymo patys žiauriausi skirsniai.

Reikia darbuotis, kad tai būtų padaryta,—darbuotis,—kol dar nėra pervėlu.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

URUGUAJAUS LIETUVIAI VEIKIA

Montevidejaus, Urugvajaus sostinės, priemiestyje Cerro'je gyvena nemaža lietuvių darbininkų. Po to, kai pačiame Montevidejuje buvo įkurtas Urugvajaus Lietuvių centras su sale, Cerros lietuviai darbininkai nusitarė pasistatyti savo centrą, savo visuomeninę vietą, kur galėtų susirinkti, pasikalbėti, kultūriškai laiką praleisti tos miesto dalies lietuviai. Na, pagaliau, ir Centras buvo įkurtas ir atidarytas. Urugvajaus lietuvių laikraštis "Darbas" (rugsejo 12 d.) rašo:

"Prieš pora savaitių, rugpjūčio mėn. 29 d., čia atsiuvo įvykis, kuris savo svarba turi istorinės reikšmės mūsų visuomeniniame veikime. Atsiuvo įkurtas UL Centro Cerros skyriaus nuosavo namo. Šios įkurtuvės—tai pirmas įvykis po Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso, pasiekęs taip giliai sujudinti visą mūsų šeimiją.

"Dar ankstokai prieš atidarymo valandą būriai lietuvių iš visų priemiesčių ir net iš tolimų šalies apylinkių rinkosi į naują lietuvių namą, įrašė savo atsilankymą knygose, paaukodami ir skubios užimti vietas prieš estradą.

"Atsidaro uždanga, salė su apie 150 kv. metrų talpos buvo taip pilnutėlė svečių, kad rodos daugiau ir adatai nebuvo vietos. Bet ne vien salėje, žmonių buvo pilna visur: bufete, kieme kambariuose ir net dalis negalėjusi įeiti, gatvėje.

"Namo įkurtuvių žodį tarė drg. St. Rasikas, savo kalboje pažymėdamas tą ilgą ir sunkų kelią mūsų visuomeniškos veiklos, nuo pradžios iki šios dienos. Toliau kalbėjo L. Abraščinskas, A. Kurkietis, K. Cypas, P. Revuekas ir R. Valionis.

Kalbėjo ir delegatai nuo broliškų organizacijų: "Slavų Susivienijimo" ir "Mak-simo Gorkio." Visi kalbė-

tojai baigė kalbas linkėdami šiam skyriui sėkmingos darbuotės ir ateityje. Čia buvo TSRS Ministras N. B. Aleksiejevas ir Konsulas A. V. Prichodgo, ir pasveikino lietuvių už jų atsiekimus.

"Antroje programos dalyje pasirodė mūsų menininkai. Trys choreografinių šokių grupės išpildė tokius aukštai meniškų numerių, kaip "Kolūkio Pirminkas," polka—muzika J. Švedo, "Ispanų Šokis"—muzika Rubensteino, ir "Car-das"—muzika Bramzo.

"Šiame pavergime neužmirštamai pasižymėjo mūsų kolonijos mylimos solistės: A. Claudet (O. Mockutė) ir V. Banevičienė. Joms po kiekvienos dainelės aplo-dismantai gausėjo. Jaunuolis Albertas Banevičius pas-kambino pianu Keletą lietuviškų melodijų. Po to sekė ilgas ir gana juokingas drg. Albino Ragauskio ku-pletas, akordijonu pritariant A. Sausiui. Kupletistas, apdainuodamas "tautos laisvintojų" nuotikius, pri-juokino publika iki asarų.

"Meninės programos už-baigą padarė ULC choras, vadovaujamas Vl. Svilai-nio, gražiai sudainuodamas keletą naujai išmokyti dainėlių. Visa meninė progra-ma praėjo didžiausioje pu-blikos atdoje ir entuziaz-me. Trečioje dalyje sekė šokiai, grojant mūsų jauni-mo orkestrui, vadovaujant A. Sausiui.

"Visas Cerros lietuvių na-mo įkurtuvių aktas praėjo gražiausioje svečių nuotai-koje iki sekmadienio ryto aušros.

"Aktas buvo nufilmuotas, kalbos ir dainos ingravuo-tos. Tatai reiškia, kad dar kartą turėsime susirinkti visi, kad pamatys save fil-moje."

Urugvajuje gyvena kele-tas tūkstančių lietuvių. Daugiausiai jų yra susi-spięte Montevidejo mieste ir jo priemiesčiuose. Jie dirba pavyzdinčiai. Jie lei-džia savo laikraštį "Dar-bas," jie palaiko savo cen-

trus. Jie palaiko lietuvišką radijo pusvalandį. Už vi-sa tai Urugvajaus progre-syviai lietuviai verti didžios pagarbos!

PROVOKATORIŲ "NUOMONĖ"

Keleivyje matyt "pats" Strazdas rašo, jog, būtent, Lietuvių Literatūros Draugi-ja "yra politinė organizaci-ja, kuri lietuviškų ateivių tarpe atstovauja komunistų partiją."

Visiškai pablūdo tas ra-šeiva šitaip plepėdamas. Kas žino ka nors, žino tai: Amerikos Lietuvių Darbi-ninkų Literatūros Draugi-ja užsiėmė ir užsiima tik knygu, tik literatūros lei-dimu, niekuo daugiau. Bet Keleivio rašėvos, norėda-mos pasitarnauti makartis-tams, rašo nonsensu, pro-vokuoja per arti 40 metų iš-gyvavusia kultūrinę organi-zaciją, išleidusia daug ver-tingų knygų.

Atėjo lietus į sausros nusiaubtas valstijas

Chicago.—Gausingai pa-lijo Nebraskoj, Kansas, Texas ir kitose vidurvaka-rinėse valstijose, net iki Kanados sienos.

Ilgą sausra buvo nusiau-bus tas valstijas, padary-dama milijonus dolerių nuo-stolių javams ir ganyklinių galvijų augintojams.

Indianapolis miestas liepia nuplėsti išmetamų šaldytuvų duris

Indianapolis, Ind. — Čia tapo išleistas miestinis įsta-tymas, kuris užgina išmesti laukan senus šaldytuvus su jų durimis. Įsako nuplėsti tokių šaldytuvų duris.

Siemet užtroško jau ke-liolika vaikų įvairiose vals-tijose, užsidarydami išmes-tuose šaldytuvuose.

Gorizia, Italija. — Susi-būrė dvi divizijos italų ar-mijos su šimtais amerikinių tankų paliai rubečių su Ju-goslavija.

Metropolitan Dailės Muziejaus sargai paskelbė stveiką, pirmą kartą muziejaus gyvenime per 83 metus. Jie pareika-lavo po \$500 metinio algos priedo. Ten dirba 170 darbininkų.

Naujų ir senų žinių sukeltos mintys

Mūsų šalies prezidentas Eisenhoweris nori, kad Kon-gresas jam leistų iš privati-nųjų bankų imti dar 15 bi-lijonų paskolą dėl ginklavi-mosi. Taj būtų milžiniška nauja našta ant žmonių sprando. Tada, aišku, mai-sto kainos kils aukštin ir aukštin.

Kad atmušti ta našta Amerikos Darbo Federaci-jos radijo programoje kel-bėtojas šitaip mokino: Ra-šyk savo senatoriui ir kon-gresmanui šiuos tris žo-džius: "No more debts" (nenorime daugiau pasko-lų).

Ponia Eleanor Roosevelt neseniai keliavo po Europą ir Aziją. Kada sugrįžo rugsejo 3 d. kalbant per ra-diją ji buvo užklausta: Ar Europoje yra anti-rasini judėjimas? Ji atsakė, kad yra mažas, Anglijoje ir Prancijoje, kaip ir čia, Ame-rikoje. Ji pamiršo priminti, kad ir tos abi šalys yra imperialistinės, kaip ir Ame-rika.

Laisvėje skaičiau iš West Berlyno aprašymą ir ma-žiau paveikslą, kur ameri-konai dalina maistą dykai o ponulės, sveriančios po apie 200 svarų, malkia pie-ną tiesiai iš bonkų. Bet mūsų šalies ponija džiau-giasi, kad gauna progą tar-tutukusias ponias pavadin-ti badaujančiomis.

Jau eina gandai, kad Is-panijos liaudies paverėjas-fasistas diktatorius Fran-co planuojas atsiimti nuo Britų imperijos Gibraltarą. Atrodo kaip ir laikas tam, nes Franco pasirašė milita-rinę sutartį su angliais.

Drew Pearson, radijo kal-bėtojas, sako, kad su spalio 23-čia maisto ir visų pragy-venimui reikmenų kainos vėl kils. Negalima supras-ti, kodėl gi mūsų organi-zuoti į uniijas darbininkai taip iki šiol nieko nesako kodėl uniijos tyli?

Atominės energijos valdi-ninkas su dideliu susirūpi-nimu sūkia, kad reikią gauti 10 bilijonų dolerių iš-dirbimui H-bombų.

Aš sakyčiau, kad geriau-sias apsigynimas nuo hy-drogeninės bombos ir nuo visokių bombų yra taika. Taika mus visus apgins.

Life magazine tilpo nuro-dymai, kokiū būdu išsivys-tė skirtingos gyvybės, jų

evoliucijos laipsniai per du bilijonus metų, iki mūsų planetos žemės dabartinų gyvybių išsitobulinimo lai-kotarpio. Tai sprendžia ir aiškina pagal kalbamojo laikotarpio gyvųjų kaulų iškasenas.

Jeigu jau mokslas taip aiškiai dalyką nušviečia apie mūsų žemę, tai klaui-mas, kaip su tikinčiųjų, ypatingai katalikų kunigų patarėjimais parapijon-ams, kad tik šei tūkstan-čiai metų, kad dievas sutvė-rė žemę ir pakabino saulę ir mėnulį padangėje, o ak-meni sutvėręs ant jo atsi-ėjo?

Amerikonai važinėja po pasaulį, ypatingai po Aziją, ieškodami simpatikų. Vie-dus tokių keliautojų, ponas White Cook, reporteris pra-tįsai pranešai pasiekęs To-kyo ir kalbėjies su finan-sų ministru. Jo paklauses, kaip ministrai patinka Ko-rėjos karas. Ministras at-sakęs, kad jam geriausia patinka vykdyti komerciją su Kinija. Cook jam už-kirto: "Esi ministras, o taip kalbi. Žinai, mūsų jau-nuolius ten užmuša. Tas amerikonomas nepatinka." Japonas finansų ministras jam atsakė: "Kaip kam ne-patinka, kaip kam patin-ka." K. B. D.

Šypsėnos

Hitleriniai generolai, su-sirinkę į vokiečių militaris-tų klubą pasidžiaugti Ade-nauerio laimėjimu rinki-muose, garsiai ir patenkį-čiai kvatojasi sakydami:

—Amerikoje skelbiama, kad Adenauerio laimėjimas yra demokratijos laimėji-mas, o mes skaitome hitle-rinių siekių laimėjimu.

FBI viršininkas, paskir-damas savo agentą slaptai dalyvauti universiteto stu-dentams diplomų išdavimo aučioje, griežtai įsako:

—Žiūrėk, kad visų moksla-baigusiųjų vardus užrašai-tum subversyviu veikimui tarp mokslininkų tirti.

Viename Ispanijos mieste susitinka du valkatos. Vie-das jų sako:

—Tylėk, aš esu Berija ir apie tai pranešiau J. V. se-visokių bombų yra taika.

—Nei žodžio niekam, ne-aš esu tikrasis Berija, per Kaukaza pabėgęs iš Rusi-jos, ir turiu visas Rusijos paskaptis.

Anglijos armija tapo kariniais laivais atgaba i Georgetown, britiškąją Guianą, sukriu-sinti nauja, vietos žmonių demokratiškai išrinktą valdžią. Armijai pribuvus, gubernatoriūs Sir Alfred Savage (kairėje) prašalino premjera Cheddi Jagan ir jo žmoną, taipgi kitus žmonių išrinktuosius oficialus, ir suspendavo konstituciją. Britų valdžia sakė, kad ji veikianči "pastoti kelią komunistų suokalbui." Tačiau britiškosios Guianos liaudis ir Anglijos Darbo Partija kaltina, kad tai valdžios prasimanymas tikslu spēka ir prievarta atimti naujai laimė-tas demokratines teises.

LITERATŪRA IR MENAS

Kompozitorius Mikas Petrauskas

(80-osioms jo gimimo metinėms)

Dvidešimtojo amžiaus pradžios rusų proletariato revoliucinis judėjimas padarė didelį poveikį Lietuvos darbo žmonių išsivadavimo kovai, visam kultūriniam to meto mūsų krašto gyvenimui.

Revoliucinio pakilimo aidai atsispindėjo ir lietuviškoje muzikoje, ypač tai pasireiškė kompozitoriaus Miko Petrausko kūryboje. Įvairi M. Petrausko muzikinė veikla užėmė ypatingą vietą formuojant jauną lietuviškąją muzikos meną. Pirmosios lietuvių darbo žmonių revoliucinės dainos, pirmoji lietuviškoji opera, pirmosios lietuviškosios operetės — visa tai M. Petrausko indelis lietuvių muzikinę kultūrą.

Proletariato revoliucinis judėjimas, darbo žmonių kova už savo išsivadavimą iš buržuazinės prievartos, įkvėpė M. Petrausko kūrybą.

Kompozitorius Mikas Petrauskas gimė 1873 m. spalio 11 d. švenčionių apskrityje, Palūšėje, 1863 m. sukilimo dalyviu J. Petrausko šeimoje. Būdamas 15 metų, jis pradėjo savarankiškai vesti chorą, orkestrą, komponuoti.

Baigęs Rokiškio vargonininkų mokyklą, 1901 m. jis įstojo į Petrapilio konservatoriją, kur studijavo dainavimą ir kompoziciją. Petrapilyje M. Petrauskas organizuoja ir veda chorą, ruošia jiems repertuarą, parašo pirmąsias lietuviškas operetas „Kaminkrėtis ir malūnininkas“ ir „Adomą ir Ievą“.

Būdamas Petrapilyje, M. Petrauskas dalyvavo 1905 m. revoliuciniame judėjime. Atvykęs 1905 m. į Vilnių, M. Petrauskas, V. Kapsuko-Mickevičiaus paskatintas, įsijungia į visuomeninį darbą, o kartą nenutraukia savo veiklos ir kaip muzikantas. Jis suorganizavo Vilniuje chorą, rengdavo muzikos ir dainos koncertus.

1905 m. pabaigoje caro valdžia, atsipeikėjusi nuo revoliucijos suduotų smūgių, ėmė žiauriai slopinti revoliucinį judėjimą. Pradėjo siautėti baudžiamieji būriai. Caro ochranka ėmė persekioti ir M. Petrauską. Jam teko apleisti Lietuvą ir nelegaliai apsigyventi Petrapilyje, kur 1906 m. jis baigė konservatoriją. Tačiau ir čia caro žvalgyba susekė M. Petrauską pėdsakus. Vėl teko keisti gyvenamąją vietą. Grįžęs į Lietuvą, M. Petrauskas apsigyveno Raseinių apskrityje ir slapstydamasis kūrė pirmąją lietuviškąją operą „Birutę“. Šios operos premjera įvyko Vilniuje 1906 m. lapkričio 6 d. dabartinėje Valst. filharmonijos salėje.

Tai buvo didžiulės svarbos įvykis Lietuvos muzikiniame gyvenime. Ši liaudinė opera parodo ne tik lietuvių tautos kovos prieš vokiškuosius šunriterius epizodą, bet ir dviasikijos niekiską veidą. Tačiau šioje operoje M. Petrauskui nepasisekė išvengti stambių klaidų. Nors „Birutėje“ pagrindinis veikėjas yra liaudis, bet operoje iškreiptai idealizuojama Lietuvos praeitis, užtaštuojama klasių kova.

Caro žandarų persekiojimams padažnėjus, M. Petrauskas buvo priverstas slapta išvykti į užsienį. Kurį laiką jis gyveno Šveicarijoje, kur tada buvo daug rusų revoliucionierių emigrantų. Čia Rusijos revoliucionierių užsakymu jis kompanavo revoliucinių dainų melodijas, o taip pat pirmąsias lietuviškas revoliucines dainas. 1907 m. M. Petrauskas išvyko į Paryžių, kur gilino kompozicijos teorijos žinias pas įžymų prancūzų kompozitorių Vidorą, o po pusės metų išvyko į JAV, iš kur grįžo tik po pirmojo pasaulinio karo (1920 m.).

Atvykęs Amerikon, M. Petrauskas labai sunkiomis sąlygomis suorganizavo chorą. M. Petrausko revoliucinės ir jo harmonizuotos liaudies dainos sudarė pagrindinį darbininkų choro repertuarą.

M. Petrauskas, greta operėčių ir dainų, parašė patį stambiausią savo kūrinį — operą „Eglė žalčių karalienė“ (pagal plačiai paplitusią pasaką). Bendrieji bruožai, jungia šią operą su pirmąja, yra liaudies meno elementų panaudojimas sekant rusų klasikinių operų tradicijomis. Meniniu atžvilgiu „Eglė žalčių karalienė“ yra žymiai vertingesnė už „Birutę“.

Grįžęs Lietuvon, M. Petrauskas kartu su savo broliu Kipru ir A. Sodeika su-ruošė koncertinę kelionę po įvairius Lietuvos miestus. Kaune ir Šiauliuose jis bandė steigti „Liaudies operą“. To meto buržuaziniai Lietuvos vadeivai neparėmė šio tauraus sumanymo ir jis liko neįvykdytas.

M. Petrauskas mirė 1937 m. kovo 23 d., nesulaukęs savo idealų įsikūnijimo.

M. Petrauskas, kaip kompozitorius, daugiausia pasižymėjo savo vokaline muzika — dainomis, operetėmis, operomis. Tarp jo dainų ypatingą vietą užima revoliucinės dainos, parašytos J. Janonio, Jovaro ir kitų revoliucinių poetų. Iš viso M. Petrauskas paliko daugiau kaip 150 dainų.

Visoje M. Petrausko kūryboje jaučiasi teigiamas Petrapilio konservatorijos įtaka. M. Petrauskas, kuris savo gyvenimą sujungė su kova dėl pažangiųjų idėjų įgyvendinimo, buvo pažangus ir savo kūryboje. Petrapilio konservatorija jį paskatino susidomėti ne tik liaudies dainomis, bet ir kitais kūrybos žanrais — operetėmis, operomis — ir tuo priartėti prie plačiųjų liaudies masių.

Buržuazinės Lietuvos valdantieji sluoksniai stengėsi pažeminti ir nutylėti didelius M. Petrausko nuopelnus tautinei lietuvių kultūrai. Apie tai su gilia širdgėla ir kandžiu sarkazmu rašė pats M. Petrauskas savo dienoraštyje 1924 m. kovo 1 d.: „Žiūriu Muzikos Almanachą, išleistą Kauno menininkų, Žilevičiaus. Stebėtina — vargonininkų net gimimo dienos surašytos. Kipras paminėtas tik taip sau, mano gi vardo visai nėra. Aš jiems ne „muzikas“. Vargas visgi Lietuvai su zakristijonais jau vargamistrų rolėse. Iki dailininkų jiems — toli šaukia“. Šiais trumpais žodžiais M. Petrauskas šaltai apibūdino muzikos padėtį buržuazijai valdant.

M. Petrausko muzika yra nenutraukiamais ryšiais susijusi su liaudies daina ir jos intonacijomis, kaip kad ir įžymiųjų rusų muzikos klasikų M. Glinkos ir S. Dargomyžskio, kuriuos jis visada minėdavo su didele pagarba.

Nepaisant visų jo kūrinuose esamų trūkumų turinio ir muzikos išraiškos priemonių atžvilgiu, M. Petrauskas mums ypač brangus tuo, kad būdamas pažangių pažiūrų demokratinis veikėjas, vienas iš pirmųjų senosios kartos lietuvių kompozitorių savo kūryba siekė tarnauti liaudžiai.

J. Gaudrimas.
(Iš Vilniaus „Tiesos“)

Skurdas Brodvės teatre

Šio skyriaus skaitytojams nėra naujiena, jog komercinis menas, kaip teatras, filmas, literatūra ar kitos jo šakos, remiasi pelno, o ne meno principu. Kaip kiekvienas daiktas gaminamas pardavimui, taip ir scenos veikalai Brodvėje statomi, kad jie atneštų gerą pelną. Nėra pelno — nėra spektaklio. Tai komercinio meno pagrindas.

Šį klausimą dabar jau kelia ir diskusuoja patys komercinio meno kūrėjai ir kritikai. Jie nepasako tikrą tiesą, bet rodo į tai, jog komercinis teatras, taip pat ir filmai netenka publikos. Publika reikalauja geresnio veikalų turinio, geresnio jų pastatymo, o biznis ir reakcija žaloja visokio meno geresnį turinį.

Vienas iš dramaturgų N. Y. Timese duoda aprašymą, kaip jo veikalas buvo Brodvėje „užmuštas“. Autorius pasakoja, kad jis net tris sutartis buvo padaręs jo veikalą statyti Brodvėje. Bet veikalų statytojai, išlaikę jo veikalą po kelis mėnesius, pagaliau atsisakė jį statyti.

Kodėl Brodvės veikalų statytojai (producers) atsisakė to autoriaus veikalą statyti? Autorius sako, kad jis veikalė bandė teisingai charakterius pavaizduoti. Ir todėl jo veikalas netiko Brodvės „producers“, nes komunistai buvę pavaizduoti kaip *tikri komunistai*. Vadinasi, šio autoriaus veikalas tapo reakcijos auka. Reakcija negali pakeisti teisingo, realaus meno.

Iš Hollywoodo mums raportuoja įžymus filmų veikėjas Don Hartman sekamai: „Mes nepatrauksime žmones atgal į teatrus ir neišvystysime naują publiką, kuomet kokybę pavaduoja ekonomija“. Žinoma, čia ne tik ekonomija, bet ir reakcinė politika kenkia. Toliau ir pats filmų direktorius Hartman prieina prie to, kad publikai reikia duoti kultūriškesnio turinio filmų.

Dirbtinos, kvailios komedijos, žandų daužymo, šaudymo ir policinio žanro „dramos“ publikai taip įkirejo, kad ji nenori jas matyti.

Idomiau ir plačiau N. T. Times rašo apie Brodvės teatrą įžymus komercinio teatro kritikas Brooks Atkinson. Brodvės teatrui Atkinsonas pašventė net kelerą straipsnių. Jis susidomėjo tuo, kad šiuo didžiųjų kovų ir sąjudžių laikotarpiu nėra tinkamų veikalų. Vieną savo straipsnių Atkinsonas pradeda sakinii: „Dabartis yra didelė, bet veikalai maži“. Kodėl veikalai maži, Atkinsonas neišaiškina.

Atkinsonas lygina mūsų epochą su pirmesnėmis epochomis. Jis rodo į Šekspyro klasikinius veikalus ir sako, kad mūsų laikai didesni konfliktais, kovomis, negu tie laikai, iš kurių Šekspyras ėmė medžiagą savo klasikams. Anot jo, mes gyvename klasišką laikotarpį, niekad istorijoje nėra buvę, kad tiek milijonų žmonių būtų gyvenę tokiam konflikte, kaip „karštas ir šaltas“ karas, kova tarpe dviejų — kapitalizmo ir komunizmo — pasaulių. Bet klasiškų veikalų neturime. Nei Romos imperija, nei Anglijos civilės kovos už karališką sostą, nei Napoleono karai, Atkinsonas sako, neprilygsta prie mūsų laikotarpio.

Bet kokį atsakymą į tai duoda komercinio teatro kritikas? Jis rašo, kad „daugiausia klasiškio pobūdžio meno ateina vėliai“. Ir todėl Šekspyras parašęs klasikų apie Anglijos civilį karą šimtu metu vėliau. Tolstojus pusimčių metų vėliau po Napoleono žygių ant Maskvos parašė savo žymiausią klasiką „Karas ir Taika“. Taipgi praėjus pusimčiui metų vėliau po Amerikos civilio karo Stephen Benet parašė veikalą „John Brown's Body“.

Bet šie Atkinsono daviniai neišaiškina pačius istorinius faktus ir nenušviečia dabartinį komercinio teatro skurdą. Tame pat straipsnyje jis suranda ir išimčių. Senovės graikų rašytojas Euripides parašė veikalą „Trojaus Moteris“ dar karui besitęsiant. Trijois rašytojas O'Casey sukūrė kelis klasikinius veikalus iš atrių sukilimo laikotarpio.

Abu minėti rašytojai išstojo už taiką, už žmoniškumą. Jie nepatiko to laiko reakcijai. Ir abu rašytojai, Euripides ir O'Casey, buvo priversti išsikelti į užsienį dėl tų laikų reakcijos.

Kaip matome, ne Atkinsono, bet jo pateikti istoriniai daviniai aiškiai pasako, kodėl klasiškas „menas ateina vėliai“. Kaip mūsų laiku reakcija yra didžiausiu slopintoju viso to, kas mene yra gero, pažangaus, naudingo žmonijai, taip anais istoriniais laikais reakcija

slopino visa tai, kas išstojo prieš klasę, kuri turėjo galią.

Talentingų dramaturgų buvo ir yra dabar. Jie galėtų pavaizduoti šių dienų kovas, visuomeninius konfliktus už taiką, prieš karą, pavergtųjų tautų kovas už laisvę, kovą tarp dviejų pasaulių — kapitalizmo ir komunizmo. Bet ar gali kad ir kapitalistinės santvarkos šalininkas, doras artistas, bešališkai rašyti šio laiko klasikų Brodvės teatrui? Ne! Toks rašytojas bus apšauktas subversyviu, jo veikalų Brodvė nestatys.

Menininkas, kuris imsis sukurti šio meto vertingą dramą, vertą klasikinio vardo, jis privalo pavaizduoti abi konfliktų puses realiai, teisingai. Kitaip jo veikalas nebus klasiškas, neturės istorinės vertės. O teisingai, realiai rašyti šiandien gali tik tas, kuris nerašo Brodvės teatrui, kuris iš savo raštų negyvena.

(Tąsa 4—tame puslap.)

Dailininkui M. Šileikiui 60 metų amžiaus

Šių metų spalio 15 d. dailininkui Mikui Šileikiui sukako 60 metų amžiaus.

Mikas Šileikis Amerikon atvyko 1913 metais. Pirmiau dirbo viename plieno fabrike Leechburg, Penssylvanijoje, o vėliau, 1916 metais, Keleivio spaustuviųje pradėjo mokyti spaustuvininko darbą. Spaustuviųje jis dirba ir šiuo metu, — linotaiptininku, — nes pragyventi iš pašybos veikiausiai negalėtų.

Pašybos menas, tačiau, M. Šileikį visuomet žavėjo. Pradėjęs pašybos mokyti Bostone, vėliau, persikėlęs Chicagon, jis įstojo į Chicagos Meno Institutą, kurį baigė 1923 metais.

M. Šileikis yra sukūręs nemažą pašybos kūrinį. Dalyvavo eilėje dailės parodų; yra laimėjęs ir premijų.

Kadaise M. Šileikis rašė eilėraščius ir dalyvavo „Atžalose“, kurias Laisvė išleido prieš virš 30 metų.

Šileikis yra vedęs Pauliną Jatulytę, prieš kelerius metus Stoughtone mirusio vaistininko Povilo Jatulio seserį. Paulina, gyvendama Bostone, buvo veikli literatūros platintoja.

Abudu Šileikiai šiuo metu gyvena Chicagoje.

Ketvirtas ansamblis Lietuvoje

VILNIUS.—Šiais metais Pedagoginio instituto suorganizuotas liaudies dainų ir šokių ansamblis. Tai jau ketvirtas ansamblis respublikoje. Šiuo metu veikia Vilniaus universiteto, Kauno Politechnikos instituto ir Lietuvos TSR liaudies dainų ir šokių ansambliai. Naujose meninio kolektyvo sudėtyje yra daugiau kaip du šimtai dalyvių. Chorui ir orkestrui grupei vadovauja drg. Kruopis, o šokių grupei drg. Domeika. Orkestrą sudaro skudučiai, birbynės, kanklės, lumzdeliai, trimitai-triubos ir kiti lietuvių liaudies muzikos instrumentai.

Ansamblio dalyviai bus apmokomi muzikos teorijos. Baigę atitinkamą kursą, jie galės būti muzikos mokytojais respublikos vidurinėse bei septynmetėse mokyklose.

V. Marcinauskas.

Operos Lenkijoje

VARŠUVA.— Lenkijos operos teatrai nuolat turtina savo repertuarą geriausiais šiuolaikiniais ir klasikiniiais muzikiniais veikalais. Poznanės Stanislovo Moniuskos vardo operos teatro repertuarą tvirtą vietą užėmė operos: Moniuskos „Baisusis kiemas“, Čaikovskio „Eugenijus Onieginas“, Musorgskio „Borisas Godunovas“ ir kitos. Šiais metais čia pastatyti Čaikovskio baletas „Gulbių ežeras“ ir Verdi opera „Otelo“. Dabar teatro kolektyvas ruošiasi pastatyti Borodino operą „Kunigaikštis Igoris“.

Kiti šalies operos teatrai taip pat ruošia naujas premijas. Varšuvos teatras, pastatęs Moniuskos operą „Halka“, dabar ruošia Prokofjevo baletą „Romeo ir Džuljeta“ pastatymą. Vroclavo valstybinis operos teatras naujame sezone parodys tarybinio kompozitoriaus Kabalevskio „Taraso šeima“ ir čekų kompozitoriaus Janačeke „Enufa“ operas, o taip pat Asafjevo baletą „Bachčisarajaus fontanas“.

ZINIOS IS LIETUVOS

Sunkumų kilnotųjų varžybos

Vilniuje pasibaigė „Spartako“ draugijos respublikinės sunkumų kilnojimo varžybos. Komandinę pirmą vietą užėmė Kauno atletai. Vilniaus „Lignum“ artelės stalius J. Lepleris pasiekė naują Tarybų Lietuvos rekordą puslengviame svorėje, išspausdamas dviem rankom 85 kilogramus.

Didėja cukraus gamyba

VILNIUS.— Respublikos cukraus fabrikai pradėjo gaminti cukrų iš naujo derliaus runkelių. Pirmąjį tūkstą aukštos kokybės cukraus išleido stambiausias Lietuvoje Marijampolės cukraus fabrikas.

Šią vasarą įmonės gavo dešimtis traktorių, kastuvų, automatus maišams užsiuvinėti, naujus turbogeneratorius ir kitą techniką. Visi darbo procesai mechanizuoti. Šiemet numatoma pagaminti 15—20 procentų daugiau cukraus, negu pernai, žymiai padidės galinio cukraus ir rafinado išleidimas.

Nauji mokslo metai

ŠIAULIAI.— Geriau ir organizuotiau, negu perėjusiais metais, naujos mokslo metus pradėjo šiaulių miesto partinė organizacija.

Šiais metais mieste veikia 115 ratelių TSKP istorijai studijuoti ir politinių mokyklų, kuriose kelia savo idėjinį-politinį lygį apie 2,000 komunistų, komjaunuolių ir nepartinių. Be to, miesto vakarinėje partinėje mokykloje mokosi apie 100 klausytojų.

Prie partijos miesto komiteto organizuoti teoriniai seminarai TSKP istorijai, dialektiniam, istoriniam, materializmui, politinei ekonomijai ir pramonės įmonių ekonomikai studijuoti.

J. Kaulavičius

KAUNAS.— Politechnikos instituto profesoriai, dėstytojai ir mokomasis-pagalbinis personalas spalio pirmą dieną pradėjo mokslo metus partinio švietimo tinkle.

Šiais metais institute veikia trys filosofiniai, du politiniai ekonomijai ir vienas TSKP istorijai studijuoti seminarai, kuriuose mokosi apie 200 profesorų bei dėstytojų.

Trijuose TSKP istorijai studijuoti rateliuose ir politinėje mokykloje mokosi mokomojo-pagalbinio personalo 70 žmonių. Daugiau kaip 40 institutų dėstytojų kelia savo idėjinį-politinį lygį vakariniame marksizmo-leninizmo universitete.

G. Marčiukaitis

Tarybų Latvijos kolūkiečiai saviveiklininkai

MARIAMPOLĖ.— Prieš keletą dienų mūsų respublikoje viešėjo Latvijos Ogrės rajono „Lačplėsio“ kolūkio meninės saviveiklos kolektyvas. Svečiai apsilankė Kaune, o po to nuvyko į Mariampolės rajoną Černiachovskio vardo kolūkį. Šio kolūkio klube buvo surengtas įdomus koncertas. Eilę latvių liaudies dainų atliko P. Kveldės vadovaujamas kolūkiečių choras. 75 metų amžiaus senutė Lina Etmanė padainavo savo suktas dainas apie „Lačplėsio“ artelės narių laimingą gyvenimą. Latvių, lietuvių, čekų, moldavų liaudies šokių atliko šokių grupė. Iš viso koncerte dalyvavo 90 Tarybų Latvijos kolūkiečių-saviveiklininkų. Černiachovskio vardo kolūkio nariai karštai sveikino svečius iš broliškosios respublikos.

Abiejų kolūkių nariai papasakojo vieni kitiems apie savo pasiekimus, pasižadėjo ir toliau tarpusavyje bendradarbiauti.

A. Zauka

Daktarai, pypkē ir šetonai

Laisvėje rašydamas krislus, kuriuos žmonės labai mėgsta skaityti, A. Bimba rugsėjo 2 d. pastebėjo ir tą "šetoniską" galybę. Sako, kad nieks nesukurs Dr. Kaškiaučiaus kovoję su rūkymu ir tabaku. Jis su šiomis piktybėmis vajevojas per daugelį metų. Dabar Dr. Kaškiaučius susilaukė smarkaus talkininko iš pranciskų fronto, Dr. Adomaučiaus tabako prakeikimo. Tai esanti tikrai šetoniska galybė. Visa tabako stiprybė ir nuodingumas kyla iš nikotino. Apie jo šetoniską galią mus žūdyti, kiekvienas gali suprasti iš atliktų bandymų. Priklaus viena nikotino laša giedanciai karnarkėlei, ji tuoj krinta negyva. Versiukas, šuo tokia pat staigia mirtimi nugaista, vos devynius lašus ant liežuviu užlašinus. Rainai katytei, ar mažam popsiukui reikia tik dviem lašais patrinti dantų smegenis, ir jis per dvi minutes nusikapstys.

Skaitydamas persigandau, taip, kad man net pypkē iš dantų iškrito, plaukai ant galvos pasistojo. Griečiau už piltaliet, pradėjau to šetono iškoti po kampus, po lova, pen-trėje, už pečiaus ir oro pusėje, bet nėra.

Apie tą šetoną esu daug girdėjęs, bet nesu jo matęs. Mums, pykoriais, pirmą negu žusime nuo jo galybės, bū-tų įdomu žinoti, kokią dieną, mėnesį, metais jis yra gimęs. Pypkoriais jis yra labai ge-ras. Priduoda sveikatą, ener-giją, smagumą, linksnumą, džiaugsmą. Aš tikras, kad jis savo galybės kad ir už simtą pypkių neišsivadės.

Nerūkoriai turi įsitaityti maskas, užsimauti ant veidų, kad nesumilkty, neždusdyt ir nežutų, kaip anie gyvenūčiai.

Rūkantis žmogus yra daug sveikesnis, stipresnis, gabe-snis, protingesnis ir daug ilgiau gyvena (? — Red.). Pavyz-džiui, Benis Duoba, Rochester, N. Y., graborius Lachavičia, Chicagoje, daktaras Juška, Chicagoje, ir daug kitų susi-laukia nei iki šimto metų, ku-rie su pagalba rūkymo naiki-na tas bakterijas, kurios vei-siasi žmogaus sėklėse, Gabiau-si, protingiausi ir sveikiausi žmonės susidė apie rundiną stalą, — Rooseveltto cigaretais, Stalino pypkē, Churchillio ci-garas, svarsto ir sprendžia svarbiausias pasaulio proble-mas.

Steito institucijose, veteranų ligoninėse pilna ligonių. Su-perintendentai, chiruragai, ge-riaisi daktarai, rūko, nedrau-džia ir ligoniams rūkyti. O y-patingai žiemos švenčių pro-ga, apkrauna juos cigaretais, kad pridavus jiems energijos, ūpo, smagumo.

Tabakas mus žudo. Ar ras-tume sveiko senso moterį ar vyrą, kuris tikrai patikėtų to-kiui pasakai?

Štai moteriškė, gyvena ant So. Hermitage Ave., dirba Chicagos stokjarduose. Atėjo pas vieną lietuvių daktarą pa-tikrinti savo sveikatą. Daktar-as, kiek tai pagzaminavęs, sako, "tu gali krist anei minu-tę negyva. Kuo greičiausia tu-riu šaukti ambulancą." Moter-iškė išsigando. Sako, "reikia duoti žinią į namus." Dak-taras iš ofiso neisleidžia, sako, "no." Moteriškė įsirdus spruko, kaip kulipka, pro duris laukan. Parbėgus pasakė savo seseriai ir sesers vyrui. Greitai pasi-šaukė "taxi cab" ir į ligoninę ant egzaminacijos. Ten atrin-do, kad viskas tvarkoje. Mo-teris iš to džiaugsmo pasakė visą savo nuotikį. Ligoninės daktarai pasakė, kad tam ja-ų daktarui galvoje dėgerai.

Būnant man aptiekos bizay-je, žinau, kiek tų ligonių yra, kurie patys įsivaizdave sau ligą. Žmogus dejuoja, bėdavo-ja, kad jam galva skauda, pil-

vą skauda, miegoti negali, kai prisnūsta, tai jį baisūs sapnai užpuola.

Kodėl neini pas daktarą? Sako, daktaravau, daktara-vau su vienu daktaru, su kitu, ir su trečiu. Vietoje eiti ge-lynu, darosi blogiau.

Ką tie daktarai sakė tau, kaip jie tave gydė?

Sakė, pasakyk savo ligą, tave išgydysiu.

Aišku, į tokius ligonius ge-ras daktaras visai nekreipia atidos. Akį užmetė jis ir ma-to, kad tau nieko blogo nėra. Žmogaus pareiga gyventi palei gamtos patvarkymą. Už-silaikyk gerai. Vartok gerą ir šviežią maistą. Nepersidirk, gerai pasilsėk. Nesirūpink be-reikalo, išsiprausk, išsimau-dyk. Laikyk kojas šiltai, gal-vą šaltai. Vidurius valyk ir daktarams špygą rodyk.

Pasaliets

Rochester, N. Y.

Is Moterų Klubo veiklos

Spalio 3-čią d. turėjome pažmonį, kuris pavyko la-bai gerai. Turėjome daug svečių, net iš Floridos. Tai Mr. ir Mrs. Sass, kurie at-sinaujino Laisvę ir aukojo \$2. Taipgi brooklynietis J. Kalvaitis atsilankė į mūsų parengimą ir aukojo Lais-vei \$2. Abieji svečiai yra atvažiavę į Rochesterį ato-stogų.

Draugai Sass dabar apsi-gyveno Floridoje, pasistatė gražų namelį. Mes linkime kuo geriausiai sveikatos ir linksmo gyvenimo. Draugė Murytė Sass yra Moterų Klubu narė, tai mums gal-ia, kad apleidžia Rochesterį. Mes netenkame geros draugės.

Per šį parengimą buvo paprašyta draugų, kad atsi-naujintų Laisvę. Buvo pa-kviesti pakalbėti apie Lais-vės reikalus J. Kalvaitis, G. Švedas, J. Evans, P. Ma-linauskas, N. Švedienė, G. Valtienė, E. Duobienė. Ki-tų kalbėjusių vardų nepa-menu. Atsinaujino Laisvę net 16 draugų ir nemažai surinkta aukų Laisvės fon-dui.

Isirašė į Moterų Klubą viena darbšti draugė. Genu-tė Petrikienė. Mes labai links-mos, kad mūsų klubas auga ir draugiškai gyvuoja.

Maista aukojo šios drau-gės: G. Labeikienė, D. Val-tienė, V. Bullienė, E. Čerėš-kienė, A. Duobienė, I. B.

Piniginis aukojė: G. Petri-kienė \$2. Po dolerį: K. Ze-maitienė, S. Vaivodienė, F. Mockienė, E. Čerėškienė, D. Jokubonis, S. Palapienė 50c.

Mrs. Sadwikienės dovanot-as butelis vyno ir dėžė sal-dainių ir Mrs. Zukaitienės dovanotas sūris buvo išre-išti, davė pelno \$11.10. Dirbo G. Labeikienė, E. Palapie-nė, S. Vaivodienė, V. Bul-lienė, L. B. K. Zemaitienė, D. Valtienė, E. Čerėškienė, J. Labeika, D. Jokubonienė.

Brangūs draugai ir drau-gės, malonėkite atleisti, jei-gu kieno vardą praleidau. Visiems aukojusiems, dir-busiems ir atsilankiusiems Moterų Klubas širdingai dėkingas už paramą mūsų parengimui, nes uždarbis bus paaukotas labai ge-riems tikslams.

Parengime buvusi

Mūsų miesto ligonės

Draugės Ona Gricienė, Verutė Greibienė, R. Čer-nauskienė, jaunoji D. Val-tienė visos pergyveno po operaciją. Visos ligonės jau

randasi namie. Mes linkime visoms draugėms kuo grei-čiausia pasveikti ir daly-vauti su mumis, daugiau nesirgti.

Mirė Ona Slickienė. Pa-liko liūdesy dukrą Aldoną, sūnų Juozą, ženą ir 5 anū-kus.

Gedemino Draugystė jau pradėjo statyti naują na-mą, padidinti barui ir vir-tuvę ir pagrizinti visą Gedemino svetainę. Linki-me geriausių pasekmių.

P. B.

Mrs. Leopold Stokowski modeliuoja balingą suknelę, padarytą grynai dirbtinių būdų, sukombinuotu laboratorijose.

Easton, Pa.

Tas mane randasi sąrašas visų Laisvės skaitytojų, ku-rių prenumerata baigiasi ar pasibaigė. Malonėkite atsinaujinti iki lapkričio pabaigos. Prieš lapkričio pabaigą išvažiuosiu žiemai į šiltus kraštus, gydytis nuo reumatizmo.

Taipgi turiu sąrašą ir vi-ų bethlehemičių skaityto-jų.

Tad meldžiu visų easto-niečių ir bethlehemičių Laisvės skaitytojų per ma-ne atsinaujinti prenume-ratą. Su mielu noru pa-tarnausiu.

L. Tilwick
34 N. 7th Street
Easton, Pa.

Jei Tamsta negali gauti Laisvei naujo skaitytojo, tai nors stambesne auka paremk biudžeto sukėlimą.

Karoliui Krasniskui Pagerbti

Jo 75 metų amžiaus suakties proga įvyks

Puikus Bankietas

kurį ruošia K. Krasnisko artimi prieteliai ir draugai

Bankietas įvyks šeštadienį

Lapkričio (November) 7

103 Green St. salėje, Waterbury, Conn.

Salė atsidarys 6 val. vak., o vakarienė prasidės 7 val.

Karolis (Charles) Krasniskas yra ilgametis veikėjas Waterburyje, užsitarnavęs visuomenės pagarbos, todėl lie-tuvių visuomenė kviečiama atsilankyti į šią pokilį ir pa-gerbti ilgaamžį visuomenininką jo 75-rių metų amžiaus proga.

Prašome ir iš kitų miestų lietuvių atvykti šin bankie-tan. Pasižmonėsite, pasikalbėsite ir sykiu pagerbsite seną veikėją, gražiai užsitarnavusį pagarbos.

Renčėjui.

New Yorko Žinios

Rinkimų metu yra daug dūmų

Valdiniai organai, kurie pri-valo saugoti orą nuo bereika-lingo užteršimo, jau pradėjo kalbėti apie dūmų ir suodžių šalinimą iš oro. O tai žen-klas, kad rinkimai jau netoli (ivyks lapkričio 3-čią, už sa-vaitės).

Pasiūlymas, jeigu jis bus vykdomas ir po rinkimų, yra geras. Žada reikalauti, kad angliais kūrenantieji pečius apartamentnamiai turėtų ant stogo sietus suodžiams pagaui-ti, o ne leistų juos į orą, kaip dabar kad leidžia.

Pasamdė pirmą negrą lavintam darbui

Organizuoto pažangaus dar-bininkų judėjimo ir negrų liaudies pastangomis gauta iš Pennsylvania gelžkelių fir-mos sutikimas samdyti negrus ir lavintiems darbams. Lig šiol ant gelžkelių dirbo tūks-tančiai negrų, bet tikrai sun-kiausias ir mažiausia apmoka-mus darbus jie tegalėjo gauti.

Dėka sutarčiai, šiomis die-nomis pasamdyta pirmasis ne-gras brakemano darbui.

Pralaužti "ledus" veikloje už teisingą samdą padėjo tas faktas, kad New Yorke tapo priimtas įstatymas, kuris už-draudžia diskriminuoti. Tas vėl primena, kaip svarbu yra išrinkti gerus atstovus, kurie nutaria įvesti gerus įstatymus.

Konferencija teisėms ginti bus įdomi

Greta svarbos paremti ko-vą prieš McCarran aktą, daly-viai Civilinių Teisių Kongre-so šaukiamos konferencijos iš-girs daug ką įdomaus. Žy-mūs sveturigimiams ir bend-rai amerikonomis teisių žino-vai ir gynėjai pateiks prane-simus. Iš jų galima daug ko pasimokyti. O kam-gi šiais laikais nėra reikalo žinoti pa-gelbėti ir kitam nelaimėje.

Konferencija įvyks spalio 24-tą, Jugoslavų Salėje, 405 W. 41st St., New Yorke. Re-gistracija prasidės 10:30 v. Pirmoji bendra sesija 11 val. Atskirų grupių sesijos 1 val. Bendra visų grupių užbaigia-moji sesija 3:30 iki 5 val.

Biznieriui anksti rytą susto-jus prie trafiko lempos ties Humboldt ir Meserole Street, Williamsburge, jį sustabdė du ginkluoti plėšikai. Atėmę \$1,000, kuriuos jis vežėsi į prekyvietę.

Vandens šildytuvo eksplo-zija dviejų aukštų name Woodhavene sužeidė namo savininką Joseph Renda ir jo ženą.

Įgudęs prie pinigų

Buvęs Vengrijos rojalistų bičiulis ponas Louis Von Cseh areštuotas New Yorke kaip apgavikas. Jį kaltina, kad jis iš bankų susirankiojęs \$230,000 pajėgaunci Indijoje. Bet dabar sužinota, kad visa pajėgaunė randasi jo kišenė-jė.

Kaip jis galėjo prisitaikyti prie tokios kasos? Labai pa-prastai. Kaip didikui, jam

patikėjo New Yorke supirkė-jo prekių pareigas, supirki-mui gaunant kreditus iš ban-ky. O kad tie kreditai atro-dytų tikri, jis panaudojęs fir-mos mirusio viršininko laiską, į kurį prirašęs paragrafą, įga-linantį jį gauti kreditus.

"Techniškos problemos." Taip paskelbė televizijos ve-dėjai kal žadėtoji gubernato-riaus pavaduotojo Wicks pro-grama iš tūlių stočių visai ne-pasirodė praėjusi sekmadienį, o kitose pasirodė pusantros valandos vėliau.

Skurdas Brodvės teatre

(Tas iš 3-čio pusl.)

Kaip jau žinome, tai ne todėl, kad "menas ateina vėlai", bet makartizmas "apvalė" Brodvę ir Hollywoodą nuo gerų vaidinimų. Ir šiuo atveju yra geras reiškinykas, kad Brodvė ir Hollywoodas netenka publikos.

Pažangiai visuomenei, taip pat nėra reikalo aimanuoti, kuomet Atkinsonas kitoje savo kolumnoje (rugsėjo 27, N. Y. Timese) raportuoja, kad Brodvės nepasisekimas, bendrai imant, skandališ-kai blogas. Spektaklis "Carnival in Flanders" išlaikė tik savaitę, "Anna Russell and Her Little Show," dėlei sto-kos publikos, vos išlaikė dvi savaites. O "A Pin to See the Peepshow" buvo nuobodus ir jo uždanga greitai nusilei-do.

Bet Atkinsono apžvalgose yra viena kibirkštis gero. Jis pašventė vieną savo straipsnį mažajam teatrui, "off Broad-way" teatrui. Mažajam teatrui Atkin-sonas duoda daugiau kredito, negu Brod-

Sausra sudarė N. Y. miškams pavojų

Addirondacks kalnų srityje spalio 25-tą prasideda stūmų medžioklės sezonas. Tačiau kalbama, kad gal medžioklė bus atidėta, jeigu lig to laiko nebus lietus. Bijomasi gais-rų perdziūvusiam miške. Pa-prastai net šlapiame miške medžiotojai užkuria daug gai-srų paliktomis ugnimis, nu-mestomis cigaretėmis ar de-gančiais degtukais.

vei. Jame jis mato originalumą, gyve-nimą, gerą veiklą pastatymą be taip di-delių išlaidų, kurias daro Brodvės teat-ras.

Šio teatro meninis pasisekimas glūdi ta-me, kad jis nesileido makartizmo meno skonio, nei Brodvės bizniškume. Jis yra reališkesnis ir pažangesnis. Jame sta-toma Sholom Aleichem ir kitų pažanges-nių rašytojų kūriniai. Todėl mažasis te-atras gauna daugiau žmonių simpatijos.

Grupė, kuri žiūri į teatrą ne biznio, bet meno, kultūros akimis, turi poten-ciales savygas augti. Menas savaimi pri-valo būti pažangus, vaizduoti gyvenimą teisingai. Tų artistų kelias, kurie nu-kentėjo nuo makartizmo, turėtų eiti į mažąjį liaudies teatrą, nepriklausomą Brodvei. Čia gali atsirasti dramaturgai sukūrimui šio laiko klasiku, istoriniai vertingų veiklų. Tokiam teatre gali gimti nauji Euripides, O'Caseys ir kiti. O Amerikos liaudis meno teatrui teiks savo užjautą ir paramą.

Saviskis.

Laisvės Vajus Gavimui NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Prasidėjo 1-mą Dieną Spalio ir tęsis iki Gruodžio 31 D., 1953

Visus apšvietą ir dienraštį Laisvę branginančius žmones kviečiame į talką gavimui naujų skaitytojų. Prašome stoti į kontestą iš pat pradžios vajuas. Prašome pasidabruoti taip, kad visi jūsų draugai ir pažįstami prenume-ruotų LAISVĘ.

Kontestantams Yra Skiriamos Pinigais Sekamos Dovanos:

1-ma \$50, 2-ra \$40, 3-čia \$35, 4-ta \$30, 5-ta \$25, 6-ta \$20, 7-ta \$15, 8-ta \$12, 9-ta \$10, ir 10-ta \$5

Prašome visų Laisvės skaitytojų padėti savo kolonijų vajini-nams gauti naujų skaitytojų, padėkite jiems laimėti vieną iš aukščiau nurodytų dovanų. Kalbinkite savo draugus ir pažįsta-mus užsisakyti Laisvę.

Visų Esančių Laisvės Skaitytojų Prašome Gauti Nors Po Vieną Naują Skaitytoją Laike Vajaus

Kuriems aplinkybės nedaleidžia dalyvauti konteste, tai prašome pasirūpinti gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajuas. Kadangi yra daug vajininkų, kurie gauna po keliolika skaitytojų, tai po vieną, aišku, gali gauti kiekvienas asmuo. Pasirūpinkite tuom taip labai svarbiu reikalu.

Užtikrinkim Laisvės gyvavimą 1954 metams

Visuose lietuvių centruose prašome organizacijų veikėjų ruošti pramogas Laisvės paramai. Su įėjomis už prenumeratas, už-darbiais nuo parengimų ir aukomis turime savo dienraščiui su-kelti tinkamą budžetą išsilaikymui 1954 metais.

Laisvės vajus yra reikalas visų apšvietą branginančių žmonių

Tuoju stokime į darbą verbavimui naujų skaitytojų, rinkime aukas ir ruošime pramogas sukėlimui Laisvei budžeto 1954 metam. Kurie negali prisidėti darbu ir gerai pasilaiko finansiniai, tai jie turėtų stambesnėmis dovanomis paremti Laisvę.

Rašydami vajuas reikalais adresuokite sekamai:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

PETRAS KRAPAS

UŽ TŲ SIENŲ MŪRŲ

Kalėjimo vaizdai. Poema

(Taša)

Prietykių Grovės kalėjime maža.
Išvaizdį atėičiai tverdamas gražų.
Džionis vis medžiagą renka toliau,
Knygai rašyti kad būtų skalsiau.

Daktaras Patas nemaža padėjo —
Kruopščiam darbe skrupulingo kūrėjo:
Ivykiais savo ilgos patirties —
Stengės jis taką jo knygai pratiest.

Šį tą išgirdęs iš tų patyrimų,
Džionis galvon atidžiai kaskart ima,
Išvadas daro iš jų savas:
Vis tai į savo jis knygą suves.

44.

Tuberkulozės ligoninėj skyrius:
Polis, maistas ir oras kad tyras,
Tai būtinumai ligoniam džionis,
Jų tau nėra — tai laikysies vos vos.

Džiovininkų čia bent trisdešimt būna.
Kas tą atsineša ligą siaubūną,
Daktaras bando atsiskirti nuo kitų,
Šiaip apsikrėtum nuo jų gal ir tu.

Po šio, oro ir saulės čia turi,
Tas nemažai ir palaiko tą būrį,
Bet, kai dėl maisto, neviskas gerai,
Nes proteinų nedaug sudarai.

Daktaras Patas per keletą metų
Daug šiurpulingų čia nuotykių matė.
Džioniu jis perteikia kartais kai ką,
Kai pasimašo jam proga menka.

Džiovą jauni vis dažniausia pagauna:
Priėmė skyriun vyriuką dar jauną,
Buvo vargšeliui greitoji džiova,
O su tokia tai nelaimė gyva.

Ką jam bedarė, nudžiūvo, kaip lapas:
Kelios tik dienos — ir laukia jo kapas...
Skrodį padarė su krauju liga
Visą jo kūną užplūdo staiga...

Liaukos ir organai — visa ligota,
Daktarui teko lavoną doroti,
Krauti lavoninėj ledą daugiau:
Rytą graborius paėmė jį — ir jau...

Čia sirginėjo džiova veteranas—
Pereito karo, vyrukas nesenas.
Gavo jis džiovą paskiau smegenų,
Gydė iš pirmo metodu senu:

N'ėjo geryn. Tada streptomycina
Leisti bent dukart kasdien jam mėgino.
Streptomycinas tad buvo madoj,
Laukė stebuklų ir šitoj ligoj.

Leido su adata mėnesi visą,
Net pagaliau tie svirkštimai įgriso:
Neina geryn atkakloji liga,
Ir pasidarė prognozė bloga...

Mūsų ligonis apkurto, apako,
Ant paskutinio atsigulė tako,
Džiūvo ir džiūvo va taip kaip matai,
Tai ir nuvyto gyvybė visai...

Kits veteranas taip pat—plaučių džiova.
Keletą metų jau serga — paliovė,
Vilties neturi, o vien tik kančia,
Dar dešimt metų turėtų būt čia...

Ilgas paliko jis, liesas ir sausas...
Lūdavo kosti—jam gurgžda—jis

klausos...
Klausos ir dūsta ir prašo vaistų:
Pasigailėt jo kankynių bent tų...

Daktaras švirkšdavo nakčiai morfino,
Tad jo kančias nors bent kiek apramina,
Dar tris savaites taip dusinos jis,
Kolei priduso vargšelis suvis.

Tankiai uždusęs netekdavo žado...
Vieną taip rytą negyva jau rado.
Išdegė nei ta žvakelė nakčia,
Taip ir užgeso beprasmi kančia.

Kai atsirado tas streptomycinas,
Pirma kalėjimuos jį išmėgino,
Medžiaga ten tinkamiausia užvis:
Gal kada džiovinės žaidžos išgis?...

Yr' čia senelis kalėjime Grovės,
Graikas, daug matęs keistosios tikrovės:
Visą jis amžių kalėjime bus,
Kolei nužengs į pačius net kapus.

Trisdešimt metų jisai jau praleido
Skyriuj didžiajam,— protingo jis
veido,—
Žilas žilutis, jis Papas vardu,
Metų septynias jam dešimt ir du.

Perkeltas jis į kalėjimą Grovės,
Jau du metu ir čionai jis išrovės.
Daktaras Džionį pažindė su juo,
Džioniu senelis įdomus asmuo.

"Pap, suspažint man iš tikro malonu!
Daug esi matęs, daug mindęs dirvonų,"
Tarė jam Džionis, prisėdęs greta:
Žino — išgirsti ką bus proga reta.

Papas iš tikro daug matęs, daug žino,
Daug ką įlejo į ausį vaikino,
Medžiagą knygai padidino jam,
Medžiagos Džioniu pakaks ilgiam.

Buvo seniau čia režimas griežtesnis,
Skyriuj didžiajam tai net ir žiauresnis,
Perėjo visa tai Papas patsai,
Išpūdių tų neužmiršo visai.

Dirbo ligoninėj didžiojo skyriaus
Papas anuomet — ir daug jis patyręs:
Buvo kitokia tvarka ir tenai,
Dar jo lengvi tuomet buvo sparnai.

Keletą metų ten dirbo, kaip slaugė,
Jautės vis ten lyg nesavas, vis baugiai:
Daktaras Kranas ten buvo—žiaurus,
Ką pasakys, būtinai taip ir bus.

Nesės anksčiau net už centro valdybą:
Akys jo piktos tik laksto, tik žiba...
Papas bijojo, tarytum ugnies,
Ne—tai jis tau visą tulžį išlies!

Papas gulėjo kartu su ligoniais,
Dieną ir naktį su jais — vis maloniai.
Buvo taip pat ir vaikiniai kiti —
Vis toj ligoninėj dirbt ką skirti.

Veikė tada ten ir savo virtuvė,
Maistas geresnis ligoninėj buvo,
Vis dėl to maisto ir laikės tiktai,
Kas tik prie darbo, prikibę tvirtai.

Suėmė gerkle skaudėti vaikiniui,
Nukrėtė karštis, subrinko, sutino.
Daktaras sako: "Tai tonsiliai tau —
Tai žiomeminės tau liaukos, matau,—

Reikia išpaut!" Visa priėngė Papas.
Drebė vaikas—tas Hekas, kaip lapas,
Sėdi prieš šviesą tiesiog ant kėdės:
Liaukas jam daktaras pauti pradės.

Daktaras piauna ir tēkst į kibirą,
Hekas vis kenčia, net ašaros byra:
Bliaukia pūliuoti kraujai koserėn,
Kosti, išspiauna—vėl sunkias

gerklėn...
Po operac'jos ligoninėj liko, —
Jis gargaliuoja, gerklė net išpliko.
Papas jį slaugo, prižiūri budriai,
Nors ir koku ir pikti viduriai.

Pirmą savaitę taip Hekas praleido,
Vis kiek karščiauo, sublogo ant veido,
Na, o paskiau — dar blogyn ir blo-
gyn,—

Daktaras šį jam ir tą vis mėgin...
Daktaras jaučia, kad smarkiai su-
klupo,—
Vaikšto sus'raukęs, atvėpo jam lūpa:

Mato—ligoniui kas daros rimtai,
Niekas nesako, kas gali būt tai...
Vargas ligoniui, bet vargas ir Papui,—
Junta — kas Hekui krūtinėj pritapo:

Kosti ir kriokia, lyg būt dūšulys,
Pirma jis buvo vikrus, kaip arklys.
Antrą savaitę mūs vargšas jaunuolis
Baisiai sublogo ir baisiai nupuolė:

Kosti ir dūsta,— ir dvokia nuo jo,—
Preisi artyn, tai ir bėk atgalio!...
Hekas suglebo ir nieko nevaldo:
Dirba po savim — ant lovos ir baldų...

Papas vis turi valyt ir paklot,
Bėgt, ką atnešt ir viską sudorot.
Hekas pagelto, pamėlo, pajuo,do,
Pilnas į plaučius patekusio nuodo:

Plaučių votis — Papas žino patsai,—
Hekas vis puvo supuvo visai...
Papas vėl viską turėjo valyti,
Baisų lavoną išnešti tą rytą,

Ledo ir ledo prikrauti storai,—
Net jį priveikia tie smarvės garai!
Greit atvažiavo velionio sesutė,
Stėbo — nu kas gi galėjo čia būti?...

Niekas visai nežinojo jina!...
Dingo broliukas čia jai amžinai...
Papas, minėdamas nuotykį šitą,
Kaltina daktarą tik — ne ką kitą:

Kam jis tuos tonsilius skubo išpaut?
Užkrėtė pūliais jam plaučius ir jau...
(Bus daugiau)

Chicago, Ill.

Didelis ir sėkmingas taikos
mitingas

Spalio 16 dieną prieš pra-
sidėsiant Taikos Konferencijai
ant rytojaus mitingas Curtis
Hall buvo didelis ir sėkmin-
gas. Daugeliui prisijėjo pasie-
niais stovėti, o vėliau atėju-
siejį negavo vietos ir svetai-
nėje.

Neseniai grįžęs iš Korėjos
karys sveikino taikos mitingo
dalyvius jų prakibimui taikos
darbe. Prof. Robert Morsa
Lovett pasakė sveikinimo kal-
bą pagerbinui Dr. DuBois.

Paskutiniu ir vyriausiu kal-
bėtoju buvo pats Dr. W. E.
B. DuBois. Amerikos žymus is-
torikas ir mokslininkas.

Jis pasakė reikšmingą kal-
bą ir numaskavo šmeižikus ir
melų skleidėjus apie taikin-
gas ir demokratines šalis. Jis
sakė, taikos politika laimės.

o karinė — sužlugę.
Aukų be raginimo sėdėta
taikos darbams vis \$500.
Rep.

Worcester, Mass.

Spalio 18 d. liko palaidota
amžina poilsį Annė Baka-
nauskienė, Stasio Bakanausko
žmona. Ji ilgoką laiką sirgo.
Ją kankino paralyžius.

Spalio 17 d. mirė Motiejus
Ščiuka, sulaukęs 83 metus. Jis
atvyko iš Lietuvos 60 metų
atgal ir visą laiką čia gyveno.
Jis buvo kūrėjas šv. Kazimie-
ro pašalpinės draugijos, čar-
terio pasirašytojas. Jo žmona
mirė jau du metai atgal.

Ką planuojate rengti šį ru-
denį? Laisvės spaustuvė pigiai
ir gražiai padarys spaudos
darbus jūsų parengimams.

Pittsburgh, Pa.

Novaziavęs pas gerus pa-
zistamus netoli Pittsburgh, pa-
sikalbėjus apie ateivų gynimo
reikalus, gera draugė atnešė
ir paklojo 50 dolerių tam rei-
kalui, 5 dol. aukų Laisvei.

Ant rytojaus, spalio 4-tą,
geras draugas iš Homesteado
atvežė 815 ateivių gynimui.

Matote, Pittsburgh'e yra ge-
rų draugų. Lietuvių Komite-
tas jau turi fondą. Pradėję
gerai ir vis dar atsianda pri-
sidedančių su aukomis. Kas
daugiau?

Aukų Rinkėjas

Du Sovietų armijos virši-
ninkai, tėmiję hydrogeni-
nės jėgos eksploziją, išsi-
reikė:

—Sovietų bombos eksplo-
zija tokia buvo garsi, kad
net ponas Dulles Washing-
tone ją išgirdęs krūptelėjo.

Philadelphia, Pa.

HELP WANTED—FEMALE

WOMAN
For cleaning. Apply Masonic Home
Burlington, N. J.
Tel. Burlington 30-300.
(208-214)

ASSISTANT TO NURSE. Keep
records, etc., in Infirmary. Apply
Masonic Home, Burlington, N. J.
Tel. Burlington 30-300
(208-214)

Rudens mugė Varšavoje

VARŠUVA. — Varšuvo-
je, Pergalės aikštėje, ati-
daryta didelė rudens mugė,
kuri truks dvi savaites. Mu-
gė suorganizuota siekiant
geriau aprūpinti Lenkijos
sostinės gyventojus pramo-
ninėmis liaudies vartojimo
prekėmis. Mugėje ekspona-
vo savo prekes valstybinės
ir kooperatinės prekybos
monės.

Ką jūsų kolonija surengs
užtikrinimui Laisvei gyvuoti
1954 metais?

Laisvės Koncertas

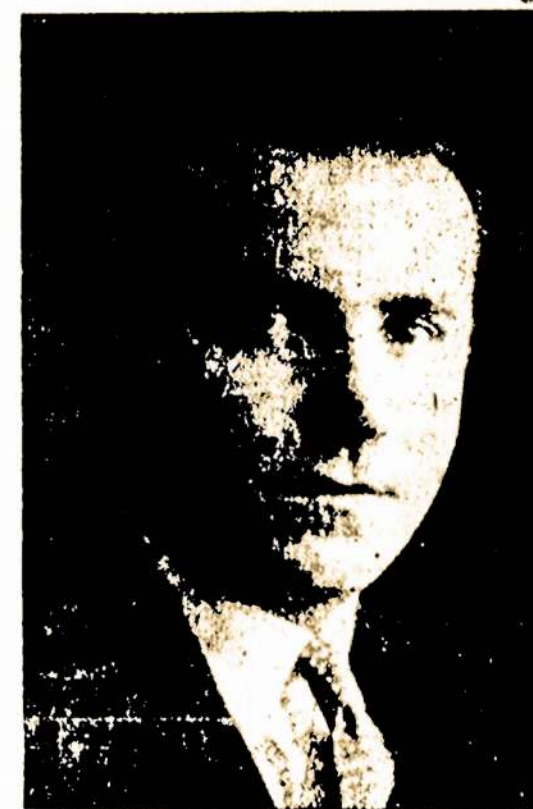
Sekmadienį, Lapkričio 8 November

JONAS DIRVELIS
Worcesterio Aido Choro vedėjas,
žymus muzikas.

ONA DIRVELIENĖ
Sopranas, puikaus talento daini-
ninkė, dainuos solus ir duetus
prie Aido Choro.

JONAS SABALIAUSKAS
tenoras, žymus solistas ir duetu
dainininkas dalyvaus prie Aido
Choro

MILDRED STENSLEER
Aido ir Sietyno choro mokyto-
ja. Daug darbuojasi, kad jos
chorai atsivymėtu.

B. SALINAITE-SUKACKIENE
Sio koncerto akompanistė ir gru-
pės "MELODIJA" mokytoja.

LEON JONIKAS
Baritonas, puikios reputacijos
dainininkas.

SUZANA KAZOKYTE
Mezzo-sopranas. Visų mylima
dainininkė.

Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill

NEPAPRASTAI ĮDOMI PROGRAMA:

Worcesterio Aido Choras

Vadovaujamas Jono Dirvelio, išstos su labai įdo-
miu dainų repertuaru; bus solų, duetų ir
visas choras

Puerto Rikiečių šokėjų grupė

Labai mylima amerikoniškoje scenoje, lietuviams
pasirodys Laisvės koncerte.

Leonas Jonikas, baritonas

Puikaus talento dainininkas ir vėl palinksmins
mūs Laisvės koncerte.

Suzana Kazokyte, mezzo-sopranas

Tai Brooklyno lankstingala, taipgi dalyvaus
programoje ir teiks mums malonumo.

Aido ir Sietyno Chorai

Šie du pagarsėję chorai dainuos bendrai, vado-
vaujant Mildred Stensler. Mokytoja darbuojasi,
kad jos chorai gerai pasirodytų.

Idomi Grupė "Melodija"

Vadovaujant B. Salinaitei-Sukackienei, yra pri-
rengta gražiai pasirodyti šiame koncerte.

Po Koncerto Šokiai

George Kazakevičiaus Orkestra

Įeiga koncertui \$1.50, tik šokiams — 75c.

Nepraleiskite nepamatę šio gražaus koncerto.

Koncertas prasidės 3:30 val. po pietų.

Prašome nesivėlinti. Rengėjai

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Majoras dalyvavo su ragangaudžiais

Spalio 18 New York'e įvyko mitingas, į kurį buvo suskrieję visokio plauko ragangaudžia: gerbti Joseph B. Cavallaro, miestinės Svietimo Tarybos paskirtą viršininką, mokytojų ėdiką.

Į mitingą atvyko ir majoras Impellitteri kaip "netikėtas kalbėtojas". Mat, pirm rinkimų nenorėjo pilieciams pasirodyti, kad jis sužinai ejo makartistą girti.

Iš Williamsburgo

Aną vakarą einant iš darbo susitikau d. Levanienę, Eina slubudama. Klausiu: kas atsitiko? Gavau atsakymą, kad namie langus valydama skaudžiai užsigavo. Stovėdama ant mažo suoliuko, ranką iškišus, valė išlaukinę lango pusę. Suoliukas apsvirtė. Nei iškištos per langą rankos ištraukti, nei kojomis grįžti pasiekti. Visgi šiaip taip pasiliuosavo, bet ranką ir koją suskandino.

Gaila draugės, ji yra gera Moterų Klubu ir kitų organizacijų programos tikieta platinėja, žodžiu sakant, darbi draugė. Linkiu draugei pasveikti ir būti su mumis 25 d. spalio, Liberty Auditorijoje, kur įvyks pietūs. K. Petrikienės 60 metų amžiaus sukačėiai minėti.

Daugiau Vietos Žinių rasite 4-tame puslapyje

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, 5, N. J.
MARket 2-5172

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daktarai, ligonių kambarių reikmenys — už griežtai žemas kainas.
MAX PEIST, Ph. G.
Receptų Specialistai:
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

Virgilia 9-6125
PETER GUSTAITIS, JR., M. D.
MODERNINĖS MASINOS VIDUJINIŲ LIGŲ TYRIMUI
2—3; 6—8 P. M.
By Appointment
Except Thurs. & Holidays
87-20 85th Street
WOODHAVEN, L. I., N. Y.

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Užlaiko puikų
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

Palinkėkime jai ilgą metų ir jos darbui gyvuoti!

Katrinės Petrikienės 60 metų sukakčiai paminėti bankietas įvyks jau šį sekmadienį (rytoj), spalio 25-tą dieną, pietų laiku, 1:30 valandą. Vietą: — Liberty Auditoria, 110th St. ir Atlantic Ave., Richmond Hill.

Ką galėčiau pasakyti tu paskutiniu apie sukačėjų priminimą? Pasakyti tikrai vietą kitą dalykėlių iš gyvenimo to laipsnio asmenis, būtų su mažinimu viso tikslo. O pasakyti visko neįmanoma. Pagaliau, lietuvių visuomenė pa-

Ar prisiziūrėjimas į New Yorką daro jį mažesniu?

Skaitant apie įvykius Austrijoje, Guatemaloje, ar kad ir čia pat mūsų pašonėje esančioje Kuboje, tie įvykiai atrodo labai dideliais. Visa tai atrodo esant svarbiu.

Svarbiomis, žinoma, yra tos ir 40 su virš kitų tokių valstybių. Jose gyvenančioji liaudis jas brangina, už jų demokratiskumą, už liaudies laisvės kovą. Visą tai stebint sunku išsiskirti mūsų, newyorkiečių nepakankamą mokėjimą branginti savo "valstybę" — New Yorko miestą.

Kuo galima išsiskirti tai kad už vis veikliausias rinkiminiais metais miesto valdžios rinkimuose balsuoja tik biskelį daugiau pusę visų turinčių teisę balsuoti? Kuo pateisinti tai, kad šių metų lapkričio 3-čią įvyksiančioms rinkimams užsiregistravo tikta 2,399,548 piliečiai.

Daug dar nebalsavusių piliečių, ypačiai sveturgimiai, tarpe tu ir portorikiečiai ir registraciją žiūri su baimė dėl stokos anglų kalbos. Tūli baiminasi rastingumo egzaminų ar kitų klausimų, kai jie klausiami ne visiškai suprantamoje kalboje. Sunku juos atsakyti vargiai liežuvį apverčiant angliskai. Tačiau ne-mokėjimu kalbos negalima pateisinti ty, kurie jau yra seniau balsavę ir tas skers-paines praėjė.

Peržvelgus pirmesnių metų piliečių registracijos skaitlines randame, kad bent keleliais skirtingais rinkimais užsiregistravusių piliečių skaičius prašoko, šiemetinį skaičių. Gi miesto gyventojų skaičius ne mažėja, bet daugėja.

Paskiausias didžiausias skaičius registruotų piliečių buvo 1952 metais, 3,515,997.

Už vis didžiausias skaičius užsiregistravo 1944 metais, 3,556,377. Tai buvo tais metais, kai Rooseveltas kandida-

zista, ja ir jos darba per apie 10 su virš metų. Tad—

Tenka tik priminti, jog su-eiga jai ir jos darbui pagerbtibus graži ir masinė, nes ruošiasi dalyvauti daug brooklyniečių ir kitų newyorkiečių. Taigi jau yra gauta pranešimų, kad atvyks atstovų grupės svėčių iš aplinkinių kity valstijų: Connecticut, New Jersey, Pennsylvania, Kyje-na, kurie visi ir arti ir iš toli.

Iki pasimatymo Auditorioje spalio 25-tą!

Rengėjai.

Jaunujų Darbininkų Lyga sukėlė fondą

Prieš kiek laiko New Yorko Youth League (LYL) buvo paskelbusi vajų sukelti dešimtį tūkstančių dolerių fondą apgynimui savo organizacijos nuo ragangaudžio. Dar-bas skelbia, jog fondas jau sukeltas.

Organizacijos sekretorius Reigmanas, pareikšdamas pagarbą pavyzdinai pasirodžiusiam siame darbe jaunimui, ragino jaunimą ir bendrai visuomenę masiniu dalyvumu paremti Konferenciją kovai prieš McCarano aktą.

Konferencija įvyks jau šį seštadienį, spalio 24-tą, Jugoslavų Salėje, 405 W. 41st St., New York'e. Lietuvių organizacijų atstovams ir atskiriems asmenims taipgi yra svarbu ir naudinga ten būti.

Kaltinė valdžia dėl brutalizmo

George Blake Charney, darbininkų vadas komunistas, smerkė miesto valdžią už tai, kad ji nukentėjusiems nuo policijos brutalizmo neleidžia naudotis federaliais civilinėms teisėms apsaugoti įstatymais.

Kad nuotikiuose brutalizmo prieš negrus miestiniai "istatų sargai nusi-grįžta į kitą pusę". Carnis, kandidatas į prokurorą, tai pareiškė kalbėdamas per radio iš stoties WL-IB spalio 20 d.

Įtartam kyšininkui \$1,000 kaucija

Frank W. Nolan, Jarka Stevedoring Korporacijos prezidentas, tapo įtartas suokalbiavime ir kyšininkystėje. Tuo pat kaltinama ir jo korporacija, New Yorko uoste danti 25 milijonų dolerių vertės biznio per vienčius metus.

Teisėjas Breslin Nolanui nustatė \$1,000 kauciją ir jis tuojau tapo paleistas.

Kluban prie 1060 Ocean Parkway įsigavę plėšikai per dvi valandas daužė saugiąją sėpą, bet nepajėgė atidaryti.

Katrinės Petrikienės Pagerbimui Pietūs

KATRINA PETRIKIENĖ

Pagerbime žymią visuomenininkę 60 metų amžiaus sukačties progą. Skaitlingai dalyvaukime taja progą rengiamame pokilyje sekmadienio popietyje —

Spalių 25 October
LIBERTY AUDITORIUM
110-06 Atlantic Ave. Richmond Hill, N. Y.
Pradžią 1-mą valandą po pietų
Pietai \$3.00 asmeniui. Būkite laiko.

Priteisė atpildo už sužalojimą

Mrs. Anna Campanile, Ozone Park gyventojė, laimėjo bylą prieš dvi firmas, kurių sunkvežimiu ji tapo pavojingai sužeista. Kaltininku paskaitytas ir sunkvežimio vairuotojas ir nubaustas sumokėti moteriškai trečdali priteistos sumos. Tik klausimas, kiek iš jo galės išrinkti. Nebent būtų apdraustas tokiai sumai. Visa priteisto atpildo suma yra \$125,000. Taipgi priteisė sumokėti jos vyruui turėtų sumokėti \$27,000 už netekimą jos patarnavimo.

Mrs. Campanile dėl nelaimės prarado girdėjimą, uoste, kairiąją akį ir šiaip buvo aplamdyta, išgulėjo ligoninėje apie 3 mėnesius.

Rinkimų fronte

Mieste sijojami balsuotojai. Bėgiu dviejų dienų 30 asmenų vardai išmesti iš balsuotojų sąrašų kaip nelegaliai užsiregistravę. Simta kitų registracijoje esą neaiškumų, tad pašaukti perklausinėti. Tokių pašauktų bėgiu dviejų dienų buvo 449.

Miestinis komercijai viršininkas Walter T. Shirley, kuris, sakoma, daugiausia finansavęs Impellitterio rinkimų kampaniją, pasiaukė už Wagnerį po to, kai Impellitteri prarado vietą ant baloto.

Likusieji ant baloto trijų stambesniųjų partijų kandidatai tebekritikavo vienas kitą. Tačiau aiškos, liaudies gerovei reikšingos programos nėra pasiūle. Tokią programą yra pasiūlęs American Labor Party kandidatas į majorą McAvoy. Vis viena unijinės ir bendrai darbininkų ir liaudies spėkos, atrodo, daugumoje remia Wagnerį. Ne būtinai dėl to, kad jį ar jo programą skaitytu geresne už McAvoy, bet dėl to, kad nesitiki galėti McAvoy išrinkti, o nenori užleisti visos miesto valdžios Riegelmanui ir per jį stambiausiojo biznio valdovams.

Teisme už apartamentų rendavimo bonus

New York'e pašauktos teisman dvi moterys, viena namų savininkė, kita prižiūrovė, kaltinimu, kad jos ėmė bonus už išrendavimą buto. Savininkė tuo būdu gavusi \$650, prižiūrovė \$1,325. Abi prisipažino tai padariusios. Bausmės dar nepaskirtos.

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.
Gera Patyręs Barberis
PARDAVIMAI

CYPRESS HILLS.—8 seimų mūrinis namas, 4 apartamentai po 3½ rūmus ir 4 apartamentai po 4 rūmus. Moderniškai įrengti. Žemės 35x100 pėdų, atdaros 10 pėdų, driveway, garadžius, aliejus, nauji pečiai ir šaldytuvai, 7 kubiški pėdų, 20 metų. Ekstra dideli kambariai. Įplaukos \$5,127.00. Nėra brokerio. Pardavimo priežastis—liga.
Saukiete: TA. 7-6781 (209-211)

NEW YORK

HELP WANTED—MALE

PLUMBERS
2 paprasti darbininkai — Pick & Shovel.
Prie naujų ir patalyno darbu. Nuolatinis darbas, reikia turėti Drivers license. Gera mokėtis.
SHIELD BROTHERS
267 Main St., Port Washington, L.I.
Tel. PO. 7-2116 (210-212)

SUPERINTENDENT—ASTORIA
48 seimų namas, vedes, 45-50 se-numo, žmona norinti pagelbėti vyru, kalbanti angliskai, geras patal-symams vyras; automatiskas pečius. Gera alga ir 3 rūmų frontinis apart-mentas, ant pirmo lygų.
Tel. YE. 2-8938 (210-212)

JĀUNAS VYRAS
Dėl Delivery & Stock
Dėl importu istaigos.
Progos Pakilimams.
FLOWER CENTER
22 West 88th St., N. Y. C.
Tel. LO. 4-5430 (210-212)

TEXTILE DESIGNER
Patyre designers ant printed cot-tons, pageldaujama tu, kurie dirbe nepriklausomai studio ar cotton ar-ba rayon converter. Nuolatinis dar-bas, gera alga.
M. LOWENSTEIN & SONS
STUDIO
5th fl., 43 Leonard St., N. Y. C.
(205-211)

REIKALINGAS VYRAS
Visokiam Darbui
Confectionery Krautuviųje
11-7 valandom. Antradieniais uždara.
Nuolatinis darbas, gera mokėtis. Kreipkitės asmeniškai
HOLSTEN & HAHN
6822 — 5th Ave., Brooklyn
(209-211)

SUVAMUJŲ MASINŲ MECHANIKAS
Turi būti patvyręs sustatymui viso-kių rūšių SINGER & UNION SPE. CIAL. instrytinių siuvamų masinų. Puikliausia proga tinkamam vyruui dirbti gerai įrengtoje dirbtuvėje. Gera alga, nuolat. Jei kvalifikuotas, telefonuokite: WA. 9-5666 tuojau (206-298)

DIE MAKERS
Ne Apšygnimo Darbas.
Gera mokėtis, viršalkiai, nuolat, nukilos salygos.
ANCHOR MFG. CORP.
31 Denton Ave.,
New Hyde Park, L. I.
Kreipkitės 9 A. M. — 5 P. M.
(209-215)

BUSINESS OPPORTUNITIES
PARSIDUODA LUNCHEONETTE
Pilnai įrengtas. Gera biznio vieta. Abelnai \$600 savaitinių įeigu, trump-os valandos. Zema randa, geras ly-sas. Tikra biznio proga tik \$3,000. Šaukite savininką:
Tel. MU. 4-9325 (210-212)

LUNCHEONETTE — ICE CREAM PARLOR
Isteigtas 30 metų (vidurmiestij). Pilnai įrengtas. Neša geras įeigas. Bizniška seklėja. Istiso amžiaus proga. Tikras parkins už prieinamą kainą. Šaukite advokata:
Tel. PL. 5-3910 (210-212)

GAS STATION
35,000 galionų — pilnai įrengtas. 21 metams lysas. Neša puikliausias įeigas. Gera bruzdi seklėja. Tikra bizniai proga už prieinamą kainą. Reikalinga \$15,000. Šaukite savininką:
DI. 2-9524 ar HY. 5-8336 (204-210)

PARSIDUODA GAS STATION — L. I. C.
25,000 galionų, 16 metų lysas. Re-pair shop, auto laundry, body & fen-der shop, 2 lifts, wheel aligning rū-mas, 10 karų garadžius. Neša geras įeigas. Puikliausia biznio vieta. Par-duoda su nuostoliu už \$18,000 arba už \$12,000 pinigais. Pardavimo prie-žastis liga. Šaukite savininką:
RA. 8-9718, klauskite Steve (204-210)

GAS STATION
7,000 Galionų
Pilnai įrengtas. Geras lysas. Biz-niška kampinė vieta. Neša geras įe-gas. Vienas negali apsidirbti. Par-duoda už labai prieinamą kainą. Šaukite savininką:
APlegate 7-9587. Tarp 5-7 P. M. (208-214)

Gaisre priduso 18 gaisragesių

Iškilus gaisrui audinių fa-brikanto patalpose pastato 8-me aukšte W. 27th St., New York'e, gaisragesiai turėjo ten lipiti laiptais dūmuose pasken-dusiais koridoriais. Astuoniolika gaisragesių buvo pridusinti. Daugumai pagelbėjo vie-toje suteikta pirmoji pagalba, o 4 turėjo nuvežti į ligoninę.

PAKEIS BUSŲ STOTIS

Miestinė trafiko viršenybė žada miestinės transportacijos busams stotis perkelti iš prie-šakinio į užpakalinį galą blo-ko.

NEW YORK

HELP WANTED—FEMALE

BEAUTICIAN
Pilnai mokanti mergina — man-icurist. Nuolat pilnam laikui. Al-ga pagal sutartį. Linksomos dabo salygos. Telefonuokite:
PL. 5-7980 (210-212)

REIKALINGA SCHOOL GIRL
Keletui valandų kiekvieną šešta-dienį, namu valymo darbui. Telefo-nuokite:
VL. 7-6088 W (210-212)

HAIRDRESSER
Pilnai Mokanti — Patyrusi
Pilnam ar Daliam Laiko
Kreipkitės:
MANNIE'S
177 Gumbell Rd., Bronx, N. Y.
Tel. OL. 5-9979 (210-214)

EXPERT patalysimams Darbinin-kė ir Primeruotoja. Moteriškos suk-nelės, koutai ir siūtai. Nuolat, Gera alga ir geros darbo salygos.
PATTI DRESS SHOP
589 Lexington Ave., N. Y. C.
(tarpe 51 ir 52 Sts.) (209-211)

TEXTILE DESIGNER
Patvyrusis designers ant printed cottons, pageldaujama tu, kurios dirbe nepriklausomai studio ar cotton arba rayon converter. Nuolatinis darbas, gera alga.
Kreipkitės su Portfeliu.
M. LOWENSTEIN & SONS
STUDIO
5th fl., 43 Leonard St., N. Y. C.
(205-211)

DIETITIAN PATYRUSI — DIET VIRTUVĖJE
Reikalingas Mokslas Laisnis. Kreipkitės Personnel 9—12
FLOWER FIFTH AVE. HOSPITAL
1 E. 105th St., N. Y. C.
(205-211)

FINGERWAVER
Pilnai mokanti operatorė. Vien tik patvyrusi. Pilnam laikui, gera mo-kėtis. Uždara pirmadieniais.
Kreipkitės:
JOHN & NORA BEAUTY SALON
7523 — 5th Ave., Brooklyn
(206-210)

HAND EMBROIDERERS
Su patyrimu prie sweaters. Nu-latinis darbas, gera mokėtis. Links-mos darbo salygos. Kreipkitės:
F. R. DONNATH CREATIONS
95-45 Roosevelt Ave.,
Jackson Heights, L. I.
Tel. HA. 4-3969 (208-212)

REIKALINGOS FABRIKO DARBININKĖS
Su ar bepatyrim
Taigi
Namu ruošos ar ofisu darbai gausi-ai. Visi darbai Brooklynje ir New York'e. Statoma tuojau ir darba, id-mūs darbai. Kreipkitės:
A. & E. AGENCY
2051 Coney Island Ave.,
Brooklyn, ar 1 Kings Highway
(B.M.T. Brighton Line iki Kings Highway stoties)

MALE and FEMALE

REIKALINGI NAMŲ RUOŠOS DARBININKAI
Puikliausios Vietos Atviros Dėl
Virėjų-Kambarių Tvarkytojų
Stalų Aptarnautojų-Abelnai
Namu Ruošos Darbininkų
Slaugų—Governankų

PUIKŲS DARBAI RANDASI DEL Butler—Darbininkų
Chauffeurs—Abelnai Vyrams Namuose

POROS
Labai Reikalingos Visokiam Darbui Namuose
Mes Aptarnaujame Puikliausius Klientus
Kreipkitės Istisa Savaitę
UNITED EMPLOYMENT AGENCY
7 East 59th St., N. Y. C.

Brooklyne suimta jauna moteris ir motina Patricia Mc-Carran. Ji įtarta kaip dalyvė naktimis apiplėšinėjimo pašto skyrių ir krautuvių.

Areštuotas jaunas So. Ozo-ne Park gyventojas kaltinimu, kad jis norėjęs gauti iš banko paskolą ant falšyvai užregis-truoto auto.

Brooklyne būrys detektyvų ieškojo liudytojų prieš Tony Anastasia. Laivakroviai nenori eiti liudyti ne iš meilės, bet iš baimės raketierių kės-to.

Transit Autoritetas tikrina, kad ir būsimoji miesto val-džia nesugrąžins 10 centų rė-ro.

6 pusl.—Laisvė (Liberty)—Šeštad., Spalio-October 24, 1953